

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ASSUMPTES INSTITUCIONALS I GENERALS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

D.L.P.M. 355-1992

Fq.Con.núm.33/27

IV Legislatura

Any 1998

Número 37

**Presidència
de l'Honorable Sr. Cristòfol Soler i Cladera.**

Sessió celebrada dia 1 d'abril del 1998, a les 10,15 hores.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- PREGUNTES:

1) RGE núm. 656/98, de l'Hble. Sr. Diputat Joan Bosco Gomila i Barber, del Grup Parlamentari Nacionalista-PSM, relativa a ampliació de l'horari d'emissió territorial de TVE. (Ajornada) 706

II.- COMPAREIXENCES:

1) De l'Hble. Sra. Consellera de Presidència, per tal de presentar l'informe anual i donar compliment al II Pla d'igualtat d'oportunitats per a les dones 1996-1999 (escrit RGE núm. 1216/98). 706

EL SR. PRESIDENT:

Senyores i senyors diputats, començam aquesta sessió d'avui, i en primer lloc demanarem si hi ha qualche substitució. Sí, Sra. Vidal.

LA SRA. VIDAL I BURGUERA:

Sí, substitueix Antoni Pascual.

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Casasnovas?

EL SR. CASASNOVAS I COLL:

Sí, Sr. President. Substitueix Manuel Jaén.

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Bover?

LA SRA. BOVER I NICOLAU:

Catalina Bover substitueix Bosco Gomila.

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Leciñena?

LA SRA. LECIÑENA I ESTEBAN:

Sustituyo a Vicent Tur.

I.- Pregunta RGE núm. 656/98, de l'Hble. Sr. Diputat Joan Bosco Gomila i Barber, del Grup Parlamentari Nacionalista-PSM, relativa a ampliació de l'horari d'emissió territorial de TVE.

EL SR. PRESIDENT:

El primer punt de l'ordre del dia que hi havia previst per a avui era la pregunta número 656/98, del diputat Sr. Gomila i Barber; i en aquest sentit el diputat ens ha comunicat que aquesta nit la seva dona ha tengut un al·lot, i ens demana si pot quedar ajornada aquesta pregunta. Jo crec que en nom de la Comissió en primer donar-li l'enhorabona pel naixement del seu fill; i per altra part deixar ajornada aquesta pregunta per a una propera comissió.

II.- Compareixença de l'Hble. Sra. Consellera de Presidència, per tal de presentar l'informe anual i donar compliment al II Pla d'igualtat d'oportunitats per a les dones 1996-1999 (escrit RGE núm. 1216/98)

I passarem al segon punt de l'ordre del dia, que és la compareixença número 1216, sol·licitada pel Govern de la Comunitat Autònoma, en concret de la consellera de Presidència, per tal de presentar l'informe anual i donar compliment al II Pla d'igualtat d'oportunitat per a les dones, dels anys 1996 a 1999. La consellera, Sra. Estaràs ve acompanyada de la Sra. Pilar Mir, i donam la paraula a la consellera. Sra. Estaràs.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA (Rosa Estaràs i Ferragut):

Gràcies, Sr. President. Vaig demanar aquesta compareixença en data 27 de març, i era una compareixença sol·licitada pel Govern, concretament a petició pròpia, per donar compliment a l'acord que vaig adquirir jo personalment, però a més en compliment de l'acció segona de l'objectiu primer de l'àrea política, que era presentar l'informe anual, i en compliment del que després en el debat posterior en aquest parlament es va decidir com a proposta de resolució, i que deia així: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern a donar comptes cada any en el si de la Comissió d'Assumptes Institucionals i Generals del Parlament sobre el grau de compliment del II Pla d'igualtat d'oportunitats per a les dones 96-99". En compliment d'aquesta proposta de resolució vàrem demanar aquesta compareixença, que a continuació passarem a donar compte. He de dir que tot el que presentam avui, que és un poquet el balanç de l'any 97, serà objecte d'aquest informe, que posteriorment serà publicat i remès als diputats.

En primer lloc començam per dir que la Comissió de la Dona, com saben, és un organisme que té com a finalitat fer efectiu aquest principi d'igualtat entre homes i dones reconegut a la Constitució Espanyola i a l'Estatut d'Autonomia. A ningú s'escapa que els seus objectius prioritaris són promoure la igualtat entre homes i dones, igualtat de drets, no discriminació, i la participació equitativa de les dones en tots els àmbits de la societat. Va ser creada per aquest govern l'any 1990, i posteriorment, després de la seva creació va sofrir diferents modificacions. Finalment es troba ubicada a la Conselleria de Presidència, en formen part totes les conselleries del Govern balear, i els seus membres tenen com a mínim rang de director general. Aquest procés progressiu d'integració de totes les conselleries respon a fer efectives les recomanacions de la Unió Europea recollides a la darrera conferència que va tenir lloc a Pequín, i segons la qual és necessari que les polítiques s'igualtat d'oportunitats s'integrin en les polítiques generals.

Com he dit, la composició, hi ha una presidenta, en aquest cas la consellera, jo mateixa; 9 vocals, un per cada conselleria; una directora executiva que, com ha dit el president de la Comissió, ens acompanya; i una secretària d'actes.

Passem revista ara al que és el desenvolupament del Pla. Si els pareix, aniré àrea per àrea i acció per acció.

Com saben, dia 29 de novembre del 96 el Parlament de les Illes Balears va aprovar aquest II Pla d'igualtat d'oportunitats per a les dones, amb una vigència de 3 anys, 96-99, que continua la tasca ja iniciada amb el I Pla. Aquest II Pla d'igualtat estableix les línies d'actuació de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en política d'igualtat d'oportunitats.

Si anam a les àrees del Pla, recordarem que hi havia 7 àrees d'intervenció: política jurídica, de formació i treball, de benestar social, d'educació, cultura i esports, d'associacionisme i de sensibilització; i 68 accions. Passarem ara revista al compliment de les accions que han tengut lloc aquest any 97.

En primer lloc l'àrea política. Recordaran que tenia 3 accions. L'objectiu d'aquesta àrea era la integració de les polítiques d'igualtat d'oportunitats amb les polítiques generals. En aquest exercici podem destacar les següents accions: En primer lloc, mitjançant Decret 148/96, de 12 de juliol, la Comissió Interdepartamental va ser constituïda, com he dit, per un representants de totes i cadascuna de les conselleries. Aquest procés, com he dit abans, respon al principi de (...), recollit al IV Programa d'acció comunitària, segons el qual, com he dit ja abans, les polítiques d'igualtat d'oportunitats s'integraran en polítiques generals. Amb això donaríem compliment a aquest objectiu primer, i a més a més, a l'acció primera concretament, que era integrar totes les conselleries i organismes dependents del Govern balear en el si de la Comissió.

La coordinació i la realització del seguiment de les accions i de les iniciatives que duen a terme les respectives conselleries en matèria d'igualtat d'oportunitats, això seria l'acció segona, vénen també complint-se amb les reunions que d'una manera periòdica fa la Comissió de la Dona. S'ha reunit concretament 6 vegades durant l'any 97, i amb aquestes reunions hem fet un seguiment de les accions i iniciatives que dúiem a terme, i per tant hem coordinat totes aquestes accions.

En l'acció tercera, que és estrènyer la cooperació amb les diferents institucions, aquesta acció s'ha materialitzat en la presència de la Comissió en tota una sèrie de reunions i encontres, tant a nivell autonòmic, local, com estatal i comunitari. Podríem més o manco passar revista a una sèrie d'aquests encontres. Jo, per no allargar, els en diré només un parell: En primer lloc la participació a reunions coordinades per l'Institut de la Dona, que se celebren amb tots els organismes d'igualtat d'oportunitats; la participació a les conferències sectorials dels responsables dels gabinets autonòmics, sota la presidència del ministre de Treball; la participació en seminaris, en congressos, en jornades i reunions de treball; la participació com a ponents a les taules rodones, per exemple les dones i la nova realitat europea, que va tenir lloc amb motiu del Congrés Internacional de Dona i Desenvolupament Rural a Santiago de Compostel•la; la participació també a la V Universitat d'Estiu de la Dona, organitzada per l'Institut Català de la Dona; actuacions en relació amb el que ha fet el Ministeri de Treball, etcètera. Però si després volen que els doni més informació sobre aquesta acció tercera, no hi hauria cap problema.

Passam ara al que seria l'àrea jurídica, que és l'objectiu número 2 del Pla. Com saben, l'objectiu és i era impulsar i avançar en el desenvolupament i l'aplicació del principi d'igualtat i no discriminació per raó de sexe a l'ordenament jurídic. Concretament aquest objectiu 2 anava de l'acció 4 a l'acció 11, i les actuacions més destacades en aquest camp han estat les següents: En compliment de l'acció 4 s'ha donat i remès informació puntual de tota la normativa legal i jurisprudencial, tant a nivell autonòmic, com nacional, comunitari o internacional, en matèria d'igualtat d'oportunitats. Atès que estudis i estadístiques demostren que les dones estan menys informades que els homes, i que desconeixen més quins són els seus drets, deia aquesta acció, concretament la número 6, que s'informarà i assessorarà a les dones, a fi que coneguin els seus drets i poder-ne fer ús. En compliment d'aquesta acció 6 durant l'any 1997, des de l'Oficina d'ajuda a les víctimes del delicte, i des de l'Oficina de la dona, a la plaça de les Drassanes, s'ha informat i assessorat a totes aquelles persones que necessitaven informació; les àrees demandades han estat bàsicament la jurídica i assistencial, seguida de l'àrea d'ocupació i de formació, associacionisme i altres; la majoria d'aquestes han rebut la informació personalment.

Però per una altra banda, i en compliment de l'acció 7 d'aquest objectiu, s'ha facilitat documentació d'interès a totes aquelles persones que ho han sol•licitat. Si anam aquesta acció 7, deia "prevenir, informar, assistir i denunciar amb esment especial la violència exercida contra les dones a tots els àmbits: violència domèstica, agressions sexuals, assetjament sexual en el món laboral, etcètera. En aquest sentit, aquest tema ha estat objecte d'una especialíssima atenció i interès per part del Govern balear, que des de 1989 ve realitzant mitjançant l'Oficina d'ajuda a les víctimes del delicte, que té com a funció primordial informar, assessorar, orientar i assistir les víctimes de delictes, vetllant pel compliment efectiu dels seus drets. En aquest sentit, el que hem fet és que, malgrat l'Oficina d'ajuda a les víctimes del delicte ofereix un servei indistint a homes i dones, és la responsable de donar compliment a aquesta acció 7, i que majoritàriament les estadístiques revelen que la majoria de les persones ateses són dones.

I que hem fet aquests darrers anys ha estat en primer lloc potenciar el funcionament d'aquesta oficina de la plaça de les Drassanes. Com saben, des de l'any 1996 vàrem també inaugurar una dependència d'aquesta oficina a les dependències de la Policia Local, una experiència pionera a tota Espanya, per tal també de proporcionar una assistència integral i immediata; també ampliar l'assistència psicològica a les víctimes d'agressions sexuals i mals tractes, majoritàriament són dones, mitjançant un conveni amb la Policia Local i un conveni amb el Col·legi de Psicòlegs. Posteriorment, i durant aquest any 1997, a més de la continuació d'aquests programes s'ha ampliat el camp d'actuació, en el sentit que l'any 1997 es va signar un conveni de col·laboració entre el Consell General del Poder Judicial, el Ministeri de Justícia i la comunitat autònoma de les Illes Balears, per obrir una oficina d'ajuda a les víctimes del delictes a la seu dels Jutjats d'Instrucció i del Penal, situats a via Alemanyà. Així aconseguíem tres oficines a l'illa de Mallorca. Dir que tant la de la Policia Local és una experiència pionera, i en aquest moment som l'única oficina d'ajuda a les víctimes del delictes d'Espanya que manté una oficina oberta dins els jutjats, i la veritat és que amb molt d'èxit; dona aquesta oficina, com saben, i amb molt d'èxit, donen a aquesta oficina atenció jurídica, atenció assistencial i atenció psicològica a través d'aquest conveni amb el Col·legi de Psicòlegs, quantificat en un milió i mig de pessetes, pel qual es podrà assistir a les víctimes de fets violents fins a cinc sessions.

Però per tal d'incrementar els serveis d'informació a la dona i assessorament a totes les dones de la comunitat, vàrem dur a terme la firma dels convenis de col·laboració amb els consells insulars d'Eivissa i de Menorca, de Menorca dia 14 d'abril del 97, i d'Eivissa i Formentera dia 18 d'abril del 97, per tal de posar en marxa centres d'informació de la dona i oficines d'ajuda a les víctimes en aquestes illes, amb convenis que han suposat un muntant de 5 milions de pessetes, i que es van augmentant any rere any; concretament l'any 98 suposaran 6 milions de pessetes. La relació dels casos atesos per aquestes oficines, molt breument, quant a violència domèstica, com saben, qualsevol acte exercit per persones de l'entorn de la víctima que tenguin com a resultat el sofriment físic, sexual o psicològic, l'amenaça, coacció o privació arbitrària de llibertat. S'han atès 150 casos quan a assistència jurídica, i 44 casos quan a assistència psicològica en crisis, 20 a la plaça Drassanes, 81 a les places de la Policia Local, i 49 als jutjats, que està oberta des de juliol. A Menorca per mals tractes 31 casos, i a Eivissa per violència domèstica 45 casos, 25 per mals tractes físics i psíquics i 20 per mals tractes psíquics.

En el que serien els delictes contra llibertat sexual, a Mallorca assistència jurídica 11 casos a la plaça Drassanes, 16 a la Policia Local, 8 als Jutjats, i 30 casos d'assistència psicològica. Veim que l'illa que presenta el menor grau de violència cap a les dones és Menorca, únicament amb aquests 31 casos de mals tractes; i l'oficina d'Eivissa hem dit violència domèstica 45 casos, 3 d'abusos sexuals i 9 en tràmits de separació. En qualsevol cas també en el que són aquestes dades, després en el torn de rèplica i contrarèplica podem aprofundir de la manera que estimin més oportú.

Passem ara a una altra acció, l'acció 8. L'acció 8 deia que conscients d'abordar la problemàtica de la violència domèstica no bastava la creació de totes aquestes oficines, sinó que també era necessari organitzar seminaris, cursos i fòrums de debat per tal de sensibilitzar, prevenir i formar la societat en general, i en particular diferents professionals; i per tant en compliment d'aquesta acció número 8 s'han duit a terme les següents accions: taules rodones, concretament una sobre violència domèstica celebrada a Maó, una altra amb col·laboració del Consell Insular de Menorca i de l'Ajuntament, i la participació també de l'Oficina d'ajuda a les víctimes del delictes; s'han duit cursos de formació, concretament el mal tracte domèstic i les agressions sexuals, problemàtica psicològica i vies d'intervenció, celebrat dia 15, 16 i 17 de maig amb la col·laboració de la Vocalia de Psicologia Jurídica del Col·legi Oficial de Psicòlegs. El curs va ser impartit per responsables del Servei d'assistència psicològica a víctimes de mals tractes i agressions sexuals d'Àlaba i Biscaia. Això donaria compliment a aquesta acció 8 i també a l'acció 28, que veurem més tard, en el que es refereix a la formació de professionals quan vegem les àrees de benestar.

També s'ha fet un curs de reciclatge a l'Escola de la Policia Local, impartit per la responsable del Servei de Victimologia perquè en compliment d'aquesta acció 8 havíem de sensibilitzar els professionals. Això, com he dit, també donaria compliment no tan sols a aquesta acció 8, sinó també a l'acció 28, que si la recorden, de l'àrea de benestar social, deia "desenvolupar cursos i jornades d'informació adreçats als professionals que treballen en la inserció social. També s'han fet seminaris sobre victimologia, concretament la responsable de l'oficina va impartir diverses classes al seminari organitzat per l'Escola de Policia Local; s'han fet xerrades informatives per part d'una assessora jurídica del servei als diferents ocupacionals organitzats per Càritas. Complíem així l'acció 28 per tal de donar a conèixer els serveis que presta l'oficina, i al mateix temps informar sobre determinades problemàtiques, i sobretot sensibilitzar els professionals. L'Oficina d'ajuda a les víctimes del delictes ha participat, juntament amb altres organitzacions, a l'organització de la manifestació pacífica contra la violència exercida contra les dones, que va tenir lloc el novembre; commemorant el Dia Internacional de la Dona, i etcètera, en el que serien seminaris i altres jornades, com la de violència dins l'àmbit familiar, organitzada pel poder judicial, etcètera.

Hem vist que en aquest àrea jurídica s'ha donat compliment a la major part d'accions. En queden una sèrie, que en seran objecte el proper any. Passem ara a l'àrea de formació i treball. L'àrea de formació i treball recordaran que va de l'acció 12 a l'acció 24, i concretament era promoure i facilitar la inserció laboral de les dones. Cal destacar dins aquesta àrea les següents accions: En relació a l'acció 12, que, com recordaran, era informar sobre els drets laborals de les dones, aquesta acció es ve complint amb assessorament personal a totes aquelles dones que ho sol·liciten, i amb la difusió de tota aquella informació que en aquest sentit pot ser del seu interès. He dut també tota una sèrie de tríptics que s'han anat editant en relació amb tots aquests drets de les dones, en relació amb què és la Comissió de la Dona, què són els centres de Menorca i d'Eivissa, quins drets té per l'impagament de pensions judicialment, etcètera, que ha estat una manera d'informar personalment, però també d'adreçar-nos a tots els col·lectius de dones perquè de qualque manera tinguin informació sobre els seus drets.

S'ha remès també informació puntual durant tot l'any, com he dit, a les associacions de tota la normativa, ajudes i subvencions en matèria de creació, contractació, orientació en la recerca de feina, així com dels recursos financers i socials establerts per la Unió Europea, l'Estat, el Govern balear, ajuntaments i altres entitats, així com les mesures en relació amb el foment de l'ocupació de les dones.

En compliment de les accions 20, 21, 22 i 23 d'aquest objectiu 3, és a dir el que serien les accions formatives, durant aquest any 1997 es varen formar dins el marc dels objectius 2, 3 i 5b del Fons Social Europeu, com veuran -és bàsicament l'acció 20, 21 i 22- 4792 dones, 3368 menors de 25 anys, i 6226 majors de 25 anys, i per tant el pressupost de tots aquests cursos, que després també els podré donar informació puntual, és de 640.747.515 pessetes.

Hi ha tota una sèrie d'accions de l'objectiu 3 dirigides exclusivament a dones. Hem vist que l'objectiu bàsic en relació amb aquest tema és realitzar cursos de formació, adaptant-los a les necessitats concretes. Hem fet cursos quant a formació i orientació polivalent, fang, aplicacions informàtiques, auxiliar d'infermeria, geriatria, anglès turístic, anglès mitjà, dietètica i nutrició, cultura d'empresa, alemany, iniciació turística, modista, telemàrqueting, cuinera, client, qualitat total de treball, empresa, autoocupació, etcètera, que han estat accions formatives dirigides exclusivament a dones. Així mateix, dins les iniciatives comunitàries d'ocupació i recursos humans Now, es desenvolupen en aquest moment i durant l'any 1997 dues iniciatives, una la iniciativa Minerva, que pretén incorporar les dones dins les noves fórmules de treball pel que fa a les noves tecnologies, amb un cost total de 19.510 milions de pessetes, que corresponen a l'any 97. Saben que el pressupost total de Minerva era d'uns 40 milions entre els anys 96 i 97, i la part del 97 són aquests 19.510.000 pessetes. Una altra iniciativa comunitària és (...) Dona, l'objectiu del qual és la creació i del desenvolupament d'un servei d'orientació i assessorament per a les dones, amb un pressupost de 20 milions durant també 3 anys, i la part corresponent a l'any 97 és de 7,5 milions.

També dir en relació al que seria la formació dels funcionaris dones de la comunitat autònoma, s'han fet cursos dirigits a dones quant a formació integral i contínua, i també tenim les dades, crec que les podríem passar per damunt. Seguint un poquet aquest pla, veim les accions 18 i 19 d'aquest objectiu, que bàsicament eren fomentar l'autoocupació i estimular la iniciativa i la capacitat empresarial de les dones. Quant a aquest objectiu, dir que per tal de fomentar aquesta autoocupació i estimular la iniciativa i la capacitat empresarial d'aquestes dones, s'han concedit tota una sèrie de subvencions que passaré a fer menció l'any 1997: subvenció financera a 30 dones per valor de 8.964.000 pessetes, subvenció per renda de subsistència 35 dones, 10.800.000; dic els nombres un poc rodons, després també els donaré la informació exacta. Pel que fa a la constitució de societats laborals i cooperatives, durant l'any 97 la relació és la següent: quant a societats anònimes laborals, la constitució de 6 societats, en total 7 dones; societats limitades laborals, 18 dones i constitució de 17 societats; cooperatives, 27 dones, 8 cooperatives de treball associat i 1 cooperativa d'habitatge; i dir també que en compliment també d'aquests objectius 17, 18 i 19, d'aquesta acció, la Conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria, dins el Pla Produir de suport a l'economia productiva, va introduir a proposta de la Comissió Interdepartamental de la Dona factors i barems que pretenien afavorir la integració de la dona dins el món laboral i potenciar el paper de la dona empresària, concretament amb aquests barems. En primer lloc crèdits subvencionats per a indústria, es donaven 2 punts a projectes promoguts per dones empresàries o contractació fixa de dones en atur. En el que eren els crèdits subvencionats i ajudes a fons perdut en comerç, es donaven 10 punts per a aquells projectes presentats per dones empresàries o contractació fixa de dones en atur. En el que són les ajudes a fons perdut per a indústries amb disseny, el suport a la contractació de personal femení els donava 15 punts, amb promoció comercial a l'aplicació del principi d'igualtat d'oportunitats 5 i 10 punts; i a la creació d'empreses gestionades per dones les donava 10 punts, de tal manera que es feia una passa important de discriminació positiva en els crèdits subvencionats en el món de l'empresa, del comerç i de la indústria. Com a conclusió de l'aplicació d'aquests criteris, el que ha estat creació de noves empreses s'ha aplicat el concepte a tres expedients, concretament aquestes puntuacions que hem dit abans, la qual cosa ha suposat una ajuda global al voltant de 4,5 milions. En disseny d'empreses s'ha aplicat a 5 empreses el criteri de contractació de personal femení, amb una ajuda global d'uns 3,5 milions.

Per una altra banda, l'Institut Balear de Desenvolupament Industrial, en l'impuls de l'artesanía va seleccionar 4 dissenyadores per tota una sèrie de projectes, concretament motius en roba de llengües, línia de poms i manetes, línia d'objectes d'olivera i vaixel·la de ceràmica, amb un total de 600.000 pessetes. També es varen concedir dues beques, una de bijuteria i una altra per disseny i especialitat en premsa.

En el Centre Europeu d'Empreses Innovadores vàrem tutelar 61 projectes empresarials de dones com a promotores, desglossats de la següent manera, per sector, no per indústria: 48 per serveis, 3 per informàtica i 1 per agricultura. Per illes, 54 a Mallorca, 4 a Menorca, 3 a Eivissa; i per procedència 44 particulars i 17 com a empresa, en total aproximadament 1 milió de pessetes.

Referent a expedients de subvenció presentats per dones empresàries, pel que fa a la Direcció General de Comerç es varen aprovar 29 projectes de dones empresàries, amb una subvenció de 13.614.351. A més a més vàrem col·laborar en la posada en marxa del gabinet d'assistència tècnica per dones empresàries situat a la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Mallorca, Eivissa i Formentera. Els resultats d'aquest gabinet l'any 1997 és que s'ha donat informació a 384 dones, un 78% correspon al grup d'emprendedores, el nombre d'assessorament ha estat de 480, un 87% tenien menys de 25 anys, i un 57% ja fan feina.

Dir, per tant, que en aquest sentit compliríem distintes accions d'aquest eix 3, jo bàsicament les he anomenades, les accions en relació a formació, que eren la 20, 21 i 22, i les accions quant a fomentar l'autoocupació i estimular la iniciativa i la capacitat empresarial de les dones, que eren l'acció 18 i 19. També en compliment de les accions 21 i 23, dins el marc del programa Nova, que és un programa, com saben, cofinançat pel Fons Social Europeu i l'Institut de la Dona, del Ministeri de Treball i Assumptes Socials, vàrem posar en marxa tota una sèrie d'accions formatives innovadores adreçades a dones aturades, i que formen bosses localitzades d'atur femení, a fi de recolzar els seus itineraris d'inserció professional i facilitar una formació adient als seus coneixements i interessos. Aquesta iniciativa va comptar amb la col·laboració de la Comissió de la Dona, i el pressupost d'aquests cursos es va xifrar en 10 milions de pessetes.

Conseqüència d'aquesta iniciativa és que s'han realitzat a la nostra comunitat autònoma durant els mesos de setembre a novembre, i amb una durada de 300 hores el curs d'orientació professional, adreçat a dones aturades, amb titulació superior i mitjana en la branca d'humanitats a Inca, el curs de gestió mediambiental adreçat a dones aturades amb titulació superior, preferentment en geologia, enginyeria de (...), camins, biologia i químiques, entre d'altres.

En compliment també d'aquesta acció 21 i acció 47, la dona rural, veureu també a l'acció 47 que hi ha una menció a la part de la dona rural, i també l'acció 21 quan deim que els cursos de formació s'orientaran especialment a tota una sèrie de col·lectius més desfavorits, la Conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria i la Comissió de la Dona han donat tota una sèrie d'ajudes i varen col·laborar amb un grup de dones perquè un grup de dones rurals poguessin assistir al Congrés Internacional de Dona i Desenvolupament Rural que es va realitzar a Santiago de Compostel·la el mes de maig. S'ha participat també a distintes col·laboracions amb sindicats com Comissions Obreres, la participació a la taula "la dona i el mercat de treball", així com a distintes seminaris europeus, com "dones i ocupació", realitzat a Madrid, i altres que podríem donar major compliment i aprofundir en les polítiques actives d'ocupació, a Balears concretament a Espanya, les noves estratègies d'inserció laboral, i concretament també la conciliació de la vida professional i familiar que farà que puguem tenir igualtat d'oportunitats a l'hora d'entrar en el mercat de treball.

Passam, idò, ara a l'eix de benestar social, l'objectiu 4, com saben, deia "promoure i fomentar un context sociosanitari més favorable, especialment per a aquells col·lectius de dones en situacions d'especial necessitat". Aquest objectiu anava de l'acció 25 a l'acció 37, i anem a veure quines són les accions que s'han fet.

En compliment de l'acció 25 s'ha donat completa informació a totes les dones sobre els recursos i les prestacions socials i sanitàries existents, així com la posterior derivació als més adients. Deia aquest objectiu que s'elaboraria un catàleg també de recursos generals i específics referits a les diferents problemàtiques de les dones. Aquest catàleg s'està confeccionant i serà objecte de l'avaluació de l'any 98, però s'ha donat informació completa a totes les dones sobre els recursos.

En compliment de l'acció 27, de l'acció 37 i de l'acció 26, que deia bàsicament donar suport a la realització de projectes i de programes quant a la creació de serveis socials, dir que la coordinació amb els serveis socials del conjunt de la comunitat autònoma és sense dubte un element indispensable que assegura l'optimització dels recursos existents, i per descomptat evita la duplicitat d'accions, per tant de donar suport a la realització de programes relacionats amb la creació i el manteniment de centres destinats a dones en situació d'especial dificultat i necessitat, existeixen a les Illes Balears tota una sèrie de serveis d'acollida, a Mallorca, a Menorca i a Eivissa; a Mallorca, recordem, el servei d'acollida de dones i famílies, que dona orientació, informació, acollida, suport psicològic, promoció i reinserció social, del qual és titular l'Ajuntament de Palma, amb un conveni amb Càritas, que es va posar en funcionament l'any 98. Té 45 llits per a dones i 8 llits per a famílies; i, com saben, és un dels projectes que es beneficia de les subvencions rebudes a través del Pla concertat de prestacions socials bàsiques. Per una altra banda el Govern balear va fer una cessió gratuïta d'ús dels pisos propietat de la comunitat.

A Menorca, tant a Maó com a Ciutadella, existeixen serveis que ofereixen acolliment en general a persones amb problemàtica greu, són de titularitat dels ajuntaments, amb convenis amb el Consell Insular i Càritas, i estan finançats també a través del Pla de prestacions socials bàsiques. Dir que també l'acollida es complementa, com en l'altre cas, amb assistència psicològica i jurídica del Centre de la Dona que vàrem inaugurar enguany.

Quant a Eivissa i Formentera, el Patronat de salut mental i benestar social, dependent del Consell Insular, disposa de 4 pisos d'acollida per a dones maltractades, amb fills o sense, i per a la resta de població amb problemàtica social. Aquests habitatges varen ser cedits també per l'Ibavi, i també estan finançats a través del Pla de prestacions socials bàsiques.

Si continuam amb els temes de benestar social, i aquesta vegada amb les accions posteriors veurem que la cura de l'inici de les nines representa un eix fonamental dins les responsabilitats familiars. en aquest sentit, i com a conseqüència d'aquest tema, destinam tota una sèrie d'ajudes per al manteniment d'escoles infantils sense ànim de lucre, concretament 31 milions, i 182 milions més per a aquest manteniment d'escoles, concretament a Menorca i a Palma.

Dir també que en el Decret d'adjudicació d'habitatges promogut per l'Ibavi, a petició també de la Comissió de la Dona, hi ha un barem de puntuació, concretament dins l'apartat segon, del fet que quan es tracti d'una peticionària que sigui una unitat familiar, monoparental, amb càrregues familiars, serà creditora d'una puntuació addicional de 30 punts. Per tant, el que eren els casos de famílies monoparentals o de circumstàncies personals o familiars amb dificultats, se li donava, al cas d'aquesta unitat familiar monoparental, una puntuació addicional de 30 punts.

Igualment, per part de l'Ibavi, l'article 4.2 del mateix text normatiu diu que el Consell d'Administració podrà reserva un lot d'habitatges per a la seva adjudicació directa en el supòsit d'extrema urgència o necessitat.

D'acord amb aquest marc legal i segons els estudis realitzats, l'Ibavi ha adjudicat i adjudica en l'actualitat una mitjana d'un 22% a unitats familiars monoparentals. Això suposa que durant els anys 1996 i 1997 es varen adjudicar 117 habitatges a famílies monoparentals, d'un total de 295. Per tant, es donaren, de 295, 117 a famílies monoparentals que tenien aquest plus de puntuació de 30 punts.

Els habitatges, saben els valors dels habitatges; habitatges de segona ocupació oscil·lava entre 4 i 6 milions, i de primera ocupació més o menys 7 milions de pessetes.

En compliment, ara, de l'acció 67, 66 i 61 que, si bé no formen part del capítol de benestar social hi tenen una incidència, vull dir que efectivament és important la conciliació de la vida professional, familiar i social, i per aquest motiu varem decidir dur endavant una sèrie d'accions. Una d'elles és el conveni de col·laboració que es va firmar amb l'Associació de mares de disminuïts psíquics de Balears, Amadiba, per tal de poder dur a terme el segon curs de formació per a vetlladors de disminuïts -el va firmar la Comissió de la Dona- destinat a persones, professionals o no, que hagin de treballar en aquest camp, conscients de la manca de personal especialitzat en la cura i atenció d'aquestes persones fora dels centres d'educació especial i de la manca de coneixements específics de les persones que hi conviuen. Va ser un conveni que es va fer per valor de 500.000 pessetes a petició d'aquesta associació de mares de disminuïts psíquics.

També en compliment de l'acció 31, que és l'acció referida als programes de formació per a dones que estiguin en situació de necessitat -diu exactament "desenvolupar programes de formació per a dones en situació d'exclusió, a fi de facilitar la seva incorporació sociolaboral"- es va firmar el mes de juny un conveni de col·laboració amb el patronat San José Obrero per tal de dur a terme un programa integral d'intervenció en dones, dirigit concretament a dones entre 16 i 45 anys desfavorides, i amb l'objectiu d'ajudar-les a prendre consciència de la situació de marginació a què han estat sotmeses durant anys, millorant la seva qualitat de vida, potenciant les seves habilitats socials, i afavorir i promoure la seva integració sociolaboral. Concretament era un conveni d'1.000.000 de pessetes.

Es va concedir també, en compliment d'aquestes accions, l'acció 21 que, com saben, és l'acció d'informar les dones de tota una sèrie de recursos i, sobretot, adaptar recursos de formació a les seves necessitats. Es va concedir a l'Ajuntament de Marratxí per tal de poder posar en marxa una aula permanent d'informàtica adreçada a un col·lectiu de dones de més de 30 anys, per tal de promoure la seva inserció laboral i augment de la formació ocupacional i el suport de l'autoestima, per 500.000 pessetes.

També es va procedir, en compliment de les accions 67, 66 i 61, que tenen relació amb el tema de benestar social perquè, si ho veuen, són les accions en què és necessari poder tenir ajuda de serveis socials per a la cura dels nins per poder fer feina a fora, es va concedir una ajuda a la secció de mares de l'APA del col·legi públic Nicolau Calafat per poder fer front a algunes de les despeses originades per posar en marxa un menjador infantil, possibilitant d'aquesta manera la integració social de les dones, per un valor de 400.000 pessetes.

Pel que fa a la informació, prevenció i tractament de malalties que afectin exclusivament o d'una manera especial les dones, s'han duit a terme les següents accions, i això donaria compliment, entre d'altres, a les accions 32, 33 i 36: en primer lloc, en col·laboració amb la Direcció General de Joventut i Família, es va reeditar un tríptic en relació a l'anorèxia i a la bulímia, que també l'hem duit, que suposen dos desordres alimentaris greus que afecten bàsicament les dones i, principalment, la població adolescent femenina, i que han esdevingut en l'actualitat, hi ha un augment progressiu d'aquests casos diagnosticats en aquests darrers anys. Aquest tríptic es va distribuir a totes les associacions de dones, serveis socials, ajuntaments, oficines d'informació juvenil, consells insulars i resta de comunitats autònomes. Així mateix, també, per tal de prevenir i informar les dones joves, adolescents, sobre conductes de risc es varen organitzar, per part de la Comissió Interdepartamental de la Dona, tota una sèrie de conferències-debat en relació a aquest tema, adreçades a la població universitària i, posteriorment, no universitària, en relació a la sida, a les drogues, a la sexualitat i als accidents de trànsit. El tema de joventut i sexualitat donaria compliment també a l'acció 35.

En compliment, ara, de l'acció 32 i de l'acció 33, que eren bàsicament campanyes de prevenció i tractament de malalties i suport a les iniciatives que suposin investigació en aquest camp, vull dir que, per part dels serveis balears de salut del Govern balear es varen atendre durant l'any 1997 13.180 consultes de ginecologia, i d'aquestes xifres globals cal especificar que, bé, visites postpart, malalties de transmissió sexual, gestants i contracepció i esterilitat, el que fa aquestes 13.180 consultes amb un pressupost de 52.588.200 pessetes. Existeix també un conveni entre la Conselleria i l'Insalud per dur a terme el Consell Genètic dins el Pla general de prevenció de la subnormalitat a efectes del diagnòstic prenatal de malformacions congènites i, al mateix temps, es realitzen ecografies a dones embarassades si existeixen sospites de malformació del fetus i, en el seu cas, extracció del líquid amniòtic per tal d'analitzar-lo. També he de dir que es realitzen aquestes ecografies obstètriques de seguiment i qualsevol altra patologia lligada al període d'embaràs, i també en el que seria el diagnòstic prenatal i el seguiment de l'embaràs s'han fet en total 426 ecografies d'alta resolució, 986 ecografies obstètriques. Això suposa un pressupost de 6.500.000 de pessetes. També es realitzen tota una sèrie de mamografies per contribuir a la detecció de possibles malalties. Des del principi d'enguany es va posar en marxa la unitat de mama amb la finalitat de detectar qualsevol patologia relacionada amb la mama i, principalment, els problemes relacionats amb tumors. En aquest sentit les dades són les següents: 1.854 mamografies i 338 consultes a la unitat de mama, el que suposa, en el primer cas, 7.500.000, aproximadament, i 1.400.000, aproximadament, en el segon.

També es va col·laborar amb l'Ajuntament d'Esporles per a l'adquisició d'un ecògraf per al centre de salut de Tramuntana, amb 500.000 pessetes, i s'han realitzat també dins aquesta àrea tota una sèrie d'informacions sobre hàbits alimentaris, com ja hem vist, sobre consum d'alcohol i sobre consum de tabac, concretament diverses campanyes en relació a la prevenció d'alcohol i de tabac.

En les xifres de drogues hi ha un 22,1% de tractament de dones, el que suposa uns 28 milions de pessetes, i en les xifres de la sida, el Pla estratègic de la sida significa que aproximadament un 2% són fills de mares en risc, i que amb la distribució per sexe un 20,7% de la sida afecta les dones i, per tant, es fa especial incidència en el tema de la sida en les dones. Bàsicament, en aquest moment i donades les mesures de control existents, bàsicament es mira la transmissió vertical de mare a fill i, d'alguna manera, la prevenció de la sida entre les dones adquireix especial rellevància per la seva capacitat de transmissió, com he dit, d'infecció als fills. En determinats col·lectius de dones, amb alta freqüència de conductes de risc, es fa necessari un disseny d'estratègies i d'intervencions específiques encaminades a millorar l'accés a la informació i a l'educació sanitària, a les mesures de prevenció i als serveis d'atenció socio sanitària. En qualsevol cas, hi ha un assessorament a dones infectades per el VIH en edat fèrtil per prevenir embarassos. I quant a l'assistència sanitària, les estratègies d'educació per a les dones en edat fèrtil sobre la infecció de la sida i la seva prevenció, la planificació de la dona infectada i la interrupció de l'embaràs en una gestant seropositiva i de lactància, hi ha tota una sèrie d'accions, al temps que s'afegeix l'efecte beneficiós del tractament en tota una sèrie de noves troballes quant a medicaments. També això forma part de la informació del pla estratègic de la sida.

Diré, per una altra banda i en compliment de l'acció 36, que en col·laboració amb l'Institut Danone, la Fundació Danone, s'ha duit a terme un projecte d'intervenció en la millora dels hàbits alimentaris a les escoles, amb un pressupost de 200.000 pessetes, i que es va fer a distints centres.

Passam ara al que seria l'objectiu de l'àrea d'educació, de cultura i d'esports que, com saben, va de l'acció 38 a l'acció 52; aquest objectiu es tractava de fomentar i de desenvolupar un sistema educatiu, cultural i esportiu que garanteixi i promogui la igualtat d'oportunitats entre homes i dones. En compliment d'aquest objectiu i, en concret, de les accions 39 i 40, la coeducació és un principi pedagògic i un eix transversal de la reforma educativa. El sistema educatiu de Balears, un cop assumides les transferències, recull expressament tot el referit a la coeducació com a aquest principi pedagògic i eix transversal dins la reforma educativa i introdueix aquest element dins l'ensenyament, la qual cosa implica, entre d'altres, la revisió de textos escolar, la conscienciació del professorat per tal d'avançar cap a un desenvolupament integral dels nins i de les nines sense condicionar les seves expectatives i sense, de qualque manera, assignar-los un rol predeterminat. En aquest sentit, i en col·laboració amb l'STEL, el Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes, es va publicar un informe que es diu "Materials de coeducació", que és fruit d'un curs de formació en coeducació que es va dur a terme a Mallorca, Menorca i Eivissa -a Mallorca els dies 8 i 9 de febrer i 8 de març; a Menorca el 22 i 23 de febrer i 21 de març; i a Eivissa el 29 de febrer i dies 1 i 22 de març- dirigit al professorat precisament per donar passes en aquest tema, amb un pressupost de 500.000 pessetes. He de dir que totes aquestes accions es varen fer en un moment en què encara no teníem competències en matèria educativa i que, per tant, l'any 98 serà un any clau per a la Comissió de la Dona quant al desenvolupament del concepte de coeducació, un cop assumides les transferències en matèria d'educació.

També hem assistit al primer fòrum sobre educació, educar en relació d'una tècnica de la Direcció General d'Educació; es va celebrar a Madrid amb l'objectiu d'analitzar precisament les relacions dins l'escola.

Dins l'apartat d'estudis i de treballs d'investigació, les accions 42 i 51, i al mateix temps estudis per aprofundir en el paper desenvolupat per les dones al llarg de la història en tots els àmbits de la nostra societat, podem destacar els següents: s'ha realitzat una exposició, "Dones a les Illes, treball, esplai i ensenyament", que és un treball que continua la tasca d'investigació i recuperació de la imatge històrica de les dones a les Illes Balears iniciada l'any 95 amb l'exposició "Dones i èpoques", una aproximació històrica al món de la dona, i el treball actual s'ha centrat en tres camps fonamentals: s'han comparat de qualque manera a les tres illes la dona treballadora, la dona en el seu temps d'esplai i l'educació de la dona a Balears, il·lustratiu, de qualque manera, d'una lluita de les dones per aconseguir la igualtat. Va poder ser contemplada i visitada per un bon grapat de persones, concretament a Palma en el Casal Balaguer, a Maó en el Claustre del Carme i a Eivissa a l'Escola d'Arts i Oficis; el pressupost total d'aquesta exposició amb el catàleg posterior ha estat aproximadament de 7.300.000 pessetes. Després, com a conseqüència d'aquesta exposició, es va editar el calendari que es fa anualment, en aquest cas era l'exposició, com saben, el calendari per a l'any 98 amb un pressupost de 300.000 pessetes.

També s'ha fet, en compliment d'aquestes accions que hem dit, concretament l'acció 42 i l'acció 51, la promoció d'aquesta realització d'estudis i treballs d'investigació, i l'acció 51, que bàsicament és promoure les activitats artístiques, culturals de les dones perquè puguin participar en aquestes àrees. Idò es va editar el que es diu "Música femení singular", per tal de donar a conèixer l'aportació de les dones al món de la creació musical al llarg de la història; es varen realitzar una sèrie de cicles, de conferències-concert a càrrec de la soprano Isabel Rosselló, acompanyada de la pianista Marta Zoreda. Es tracta també d'un treball d'investigació i de recerca acurada sobre l'aportació de la dona al món musical, el resultat del qual és la constatació que al llarg dels segles sí que ha existit moltes dones creadores, dones amagades rera un nom masculí, del germà, del marit o d'un pseudònim inventat. Aquest cicle de concerts forma part d'un projecte més ambiciós que es completarà amb un disc compacte que contendrà una selecció d'obres interpretades per la soprano i la publicació d'un llibre que ja és una acció emmarcada dins l'any 1998. Els concerts es varen realitzar també a totes les Illes i a Palma i part forana.

Diré també que en relació a aquest compliment d'aquesta acció de promoure les activitats i la creació artística de les dones es va col·laborar en l'edició del llibre "Història de les dones a la Mallorca del segle XIX", escrit per Joan Carles Sastre Barceló; l'autor, en vuit grans capítols, detalla i analitza el paper de les dones dins l'educació, la política, el món del treball, la religió, les dones en l'amor, etc., i també en compliment d'aquesta acció 44, que els recordam que era potenciar l'ús no sexista de les joguetes, cada any, quan arriben les festes de Nadal, la Comissió de la Dona reprèn la campanya de sensibilització sobre l'ús no sexista de les joguetes amb la finalitat que les mares i els pares, els professionals de l'educació i la societat en general, fomentin els jocs educatius, diversos i participatius. A tal efecte es varen editar tota una sèrie de cartells amb el lema "Les diferències que facis avui, les faran ells demà: no triïs joguetes per qüestions de sexe", amb l'objecte, com he dit, de promoure la igualtat d'oportunitats entre ambdós sexes. Ara posteriorment una de les accions és anar més enllà i distribuir tota aquesta campanya dins els centres educatius.

La Direcció General d'Educació, com a membre de la Comissió de la Dona i en favor de la igualtat d'oportunitats i a petició de la comissió, ha donat tota una sèrie de subvencions en compliment de les accions..., concretament acció 51, potenciar les activitats artístiques, i en compliment de l'acció 40-42, que és, bé, tota una sèrie de subvencions per a formació musical, ajudes a alumnes que cursen estudis de música a l'estranger, alumnes de música a la península, membres de l'Orquestra Jove, ajudes a alumnes que cursin estudis a les Illes i pertanyen a famílies nombroses, ajudes a alumnes amb necessitat de formació musical específica i ajudes a alumnes que s'havien de desplaçar a la península o a l'estranger per a curssets d'estiu. També hi ha hagut subvencions per a dones per a material didàctic que crec que, en fi, basta dir la quantitat global: quant a música 2.500.000, quasi 5 milions per a subvencions per a material didàctic i s'han duit a terme, per part de la Comissió, publicacions de llibres d'autores de les Illes Balears: tenim sis publicacions que també, si interessen quines són les publicacions, en donaria compte després, i també per part de la Comissió s'han convocat una sèrie de beques d'investigació en compliment d'aquesta acció, d'aquest eix quart, concretament beques d'investigació duita a terme per dones, cinc beques o sis d'investigació, amb un total de 4.500.000 pessetes.

I en compliment de les accions 50 i 51, com hem dit per tal de fomentar i facilitar la participació i l'assistència de les dones a activitats culturals i d'oci, s'ha col·laborat amb el Consell Insular de Mallorca en la producció d'obres teatrals, concretament Casa de Nines, 400.000 pessetes, i La gran imprecació davant la murada de Ciutat, també un tema dirigit a la dona, amb 500.000 pessetes.

En compliment de l'acció 46, que és promoure campanyes d'informació i d'estímul entre les dones adultes perquè participin en els programes culturals i de formació, s'ha convocat un programa cultural en relació a música, en relació a arts plàstiques, on participa tot un ventall de dona, concretament més de la meitat de participants són dones, igual que en el certamen de literatura; concretament són 105 dones i el pressupost és aproximadament de 2.200.000 pessetes.

També he de dir que el que serien esdeveniments esportius, les accions 48 i 49 que diuen "fomentar una educació esportiva mixta a tots els nivells educatius i instar les entitats esportives perquè promoguin les ofertes", hem patrocinat, a través de la Comissió de la Dona, la novena edició de la Volta ciclista femenina Internacional a Mallorca, un esdeveniment esportiu amb participació exclusivament femenina, amb 500.000. També hem patrocinat el programa Esport Jove en relació a la dona, hem col·laborat en la realització del campionat d'Espanya absolut femení de tennis celebrat a Ciutadella amb 400.000 pessetes, el trofeu del campionat femení de petanca, els campionats balears escolars amb una participació de 900 dones, campionat d'Espanya Joventut amb 71 dones joves, campionat d'Espanya infantil amb 66 dones... Bé, podem anar dient els pressuposts: Campionat balear escolar, de 900 dones, 4.500.000; campionat d'Espanya Joventut, amb 71 dones, quasi 3 milions; campionat d'Espanya infantil, amb 66 dones, 1.175.000, i després hem col·laborat amb 40 dones de les escoles superiors amb un pressupost de 6.460.000 pessetes. En allò que són cursets de formació esportiva s'han fet 12 cursos en què han participat 93 dones amb un pressupost d'1.171.985. En allò que són titulacions 107 dones amb un pressupost de 600.000 pessetes, aproximadament. Hem col·laborat, també, en la Volta ciclista Internacional a Mallorca per a dones amb 1.500.000 pessetes; el torneig internacional de gimnàstica rítmica femenina que va tenir lloc a Eivissa per 2 milions de pessetes; fase d'ascens (...) divisió de bàsquet femení amb 200.000 pessetes; el festival balear de gimnàstica rítmica a Menorca amb 248.863 pessetes, i el festival de natació sincronitzada amb un pressupost aproximat de 60.000 pessetes i 20 nedadores. Si volen més informació en relació a aquest tema, després la donam i, com he dit, això seria el compliment de l'acció 48 i de l'acció 49.

Anam a l'àrea d'associacionisme i de cooperació, que estaria a l'objectiu número 6 i va de l'acció 53 a l'acció 60, i l'objectiu principal és promoure i fomentar l'associacionisme femení, així com la participació de les dones en organitzacions i entitats representatives establint canals de cooperació. El foment d'aquest associacionisme entre les dones com a vehicle de participació i d'integració activa d'aquestes en la societat s'ha duit a terme a través d'una línia important d'ajudes i subvencions específiques per la promoció de la igualtat d'oportunitats i donant assessorament tècnic a totes aquestes associacions. Tenim tota una sèrie de decrets i ordres; concretament, si agafen el Decret 19/97, de 30 de gener, publicat al *BOCAIB* número 24 de 25 de febrer del 97, en el seu article 5, quant a criteris de valoració i qualificació de sol·licituds, en el punt 5.1.b) diu que les referides a la promoció, participació i integració de la dona en la vida social i la consecució de la igualtat d'oportunitats seran de criteri prevalent i, per tant, és la línia de la qual agafam el suport per donar ajudes en compliment de les accions 53, 54, 55 i 56.

La relació d'associacions que s'han beneficiat durant aquest any 97 per tal de donar-los suport, han estat diferents, pràcticament totes les que ho han demanat: Associació de mestresses de casa, social i família d'Andratx, Sant Elm, Pont d'Inca, sa Cabaneta, Can Picafort, Santa Eugènia, son Ferriol, Mans obertes de Campanet, grup Marina de s'Horta, la Federació de dones d'acció social i família, les mestresses d'UNAE, les d'ASEME, les Dones d'empenta, clubs esportius de dones, Associació de Viudes, Nureddunna, associacions de dones Nou Futur, esteticistes, etc., etc. També tenim una altra línia d'ajudes que concretament es tracta d'una ordre de la Conselleria de Presidència per la qual es concedia l'establiment d'una convocatòria de subvencions en matèria de família, entitats que desenvolupin la seva labor dins d'àmbit sociofamiliar corresponent a aquest exercici. També amb aquesta ordre s'han beneficiat tota una sèrie d'associacions que lluitaven per aconseguir aquesta igualtat d'oportunitats: Patronat Obrer-San José Obrero, Nuestro Hogar ANAR, Amadiba, Associació de desenvolupament medicofamiliar, Federació de dones, acadèmies (...), famílies nombroses, familiars de Balears, provincial Nureddunna, Concepción Arenal, etc.

Passant a les accions 58 i 59, que es tractava d'establir els mecanismes de col·laboració amb l'Administració central i la resta de comunitats autònomes a fi de facilitar l'intercanvi de recursos, experiències i informació sobre igualtat d'oportunitats, com he dit s'ha participat en reunions periòdiques amb l'Institut de la Dona, amb totes les comunitats, a les conferències sectorials i a seminaris, congressos i jornades; crec que els ho dit abans, quan explicava l'objectiu 3 de l'àrea jurídica i, per tant, no ho repetirem. Hem participat en molts de temes amb la Universitat, concretament amb la Universitat d'Estiu, però també amb la Universitat d'Estiu de cooperació internacional, les migracions, que hi va haver una ponència dirigida a la dona. Per altra banda, en compliment de les accions, bé, hem fet aportacions a l'elaboració del Pla d'acció a nivell d'Estat contra la violència, al règim intern de la conferència, les subvencions a càrrec d'IRPF per fomentar aquest associacionisme, etc.

I el que serien ara les accions 58 i 59, diré que la Comissió de la Dona, com a organisme competent, com saben, en igualtat d'oportunitats, ha participat a tots els fòrums europeus, concretament, en el si del comitè de les regions forma part de la comissió per defensar els drets de la dona d'aquest comitè i, per tant, participam de les accions comunitàries bàsicament emmarcades dins la Mediterrània. Hi ha un projecte que és el d'igualtat d'oportunitat entre homes i dones a l'àmbit laboral que ha promogut l'Institut de la Dona, i que ha té el suport de la Comissió de la Dona, es proposa concretament un projecte integral destinat a promoure la igualtat d'oportunitats i la integració de la dona en el món laboral. Això implica, com saben, identificar quins són els obstacles en el món laboral, eliminar les discriminacions existents i proposar les diferents modificacions legislatives. Hi hem participat amb un pressupost, en aquest moment, de 300.000 pessetes i vàrem assistir, també, a distints encontres.

En compliment de l'acció 60, que seria el compromís de continuar avançant en la solidaritat perquè totes les dones del món adquireixin la dignitat a la qual tenen dret, que serien les ajudes per a la solidaritat i el desenvolupament i cooperació amb el Tercer Món, saben que el Decret que regula aquest programa d'ajudes, concretament el Decret 45/97, de 7 de març, en el seu article 4 fa referència a les prioritats sectorials, i diu que seran considerades actuacions d'interès preferent, en aquest sentit, les que contribueixin a potenciar el dret de la dona. En aquest sentit s'han beneficiat de les ajudes contemplades en aquest decret tota una sèrie d'organitzacions no governamentals que contribuïen, precisament, en compliment d'aquesta acció 60, a potenciar i dignificar el dret de les dones. Podem repassar els projectes: projecte d'edificació d'una residència per a dones joves a l'Índia, entitat Pobles Germans, 1.500.000; un altre projecte de l' STEI, del Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament, per a l'organització, producció i comercialització de teixits de dones (...) a Guatemala, amb una subvenció també d'1.500.000; un altre projecte de la *Congregació de religioses Pureza de María Santíssima* en el Zaire per a la construcció d'una escola-llar per a dones i joves amb escassos recursos; un altre projecte, centre de promoció de la dona, sector joventut, de l'entitat *Ibiza, diòcesis misionera*, a Perú; un altre projecte és el finançament de projectes de les associacions de dones d'Anantapur, a l'Índia, de la Fundació Vicenç Ferrer; un altre presentat pel Comitè de Solidaritat amb Amèrica llatina de Menorca, a Xile, per a l'enfortiment de la gestió organitzativa d'associacions de dones (...) comunitats Mapuches; un altre de "Solidaritat, valor transcendent", xerrades educatives i cursos de formació laboral per a dones joves i menors, del Centre balear de Santa Fe a l'Argentina; etc., etc.

Passam al següent objectiu, que és l'objectiu darrer, que és l'àrea de sensibilització i que, com saben, aquest objectiu va de l'acció 61 a l'acció 68. L'objectiu, si ho recorden, era sensibilitzar i conscienciar tota la societat a fi d'aconseguir que la igualtat d'oportunitats entre homes i dones sigui real i efectiva. En compliment de les accions 61, 66 i 67 veim que bàsicament el que deien aquests objectius és que els estudis i les estadístiques ens demostren clarament que les responsabilitats en la cura dels nins i nines i en el repartiment equitatiu de les responsabilitats familiars no es produeix i que això dificulta la inserció de la dona en el món laboral i, per tant, la cura del nins i tasques domèstiques cauen especialment i a vegades exclusivament en les dones.

Aquesta circumstància, com he dit, ha suposat un obstacle per a la seva participació en tots els àmbits de la nostra societat i amb aquesta finalitat per resolució del Govern, de la Conselleria, es varen convocar tota una sèrie de premis amb un objectiu. El premi concret era per un repartiment equitatiu de les responsabilitats familiars i domèstiques entre homes i dones, i l'objectiu era premiar els tres millors projectes originals i inèdits per a la realització d'una campanya de sensibilització i conscienciació sobre corresponsabilitat en les tasques familiars i domèstiques. L'objecte d'aquest concurs era sensibilitzar i conscienciar la societat del repartiment equitatiu de les càrregues familiars i domèstiques, i també estimular la creativitat i originalitat en matèria d'igualtat d'oportunitats. Es varen donar tres premis: el primer dotat amb 500.000 pessetes, un altre amb 250.000 i l'altre amb 150.000, i aquests premis varen suposar la campanya de sensibilització que es va dur a terme aquest any 97. Es varen distribuir en total 5.000 cartells, 15.000 adhesius i 30.000 díptics, es varen fer anuncis publicitaris a espais radiofònics adreçats a la societat en general i en particular als col·legis. Això va suposar també aproximadament un parell de milions de pessetes. Ho duc també, per si després els diputats volen veure les campanyes, idò les campanyes que es varen dur a terme, la de les joguines, però que després ho passarem per si qualcú ho vol veure.

En compliment de l'acció 62, que també està dins l'àrea de sensibilització, i amb la finalitat de detectar i d'identificar aquests obstacles i el bloqueig que es produeix en la participació plena de les dones en les àmbits socials, la Comissió de la Dona i el sindicat de treballadors STEI, el Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes Balears, varen presentar un estudi sobre la situació de la dona en els centres educatius, que era un altre estudi diferent a l'altre que he comentat, era una publicació fruit d'una tasca d'investigació promoguda per conèixer quina és la situació de la dona dins el camp de l'ensenyament de Balears i, entre d'altres qüestions, es feia referència a la distribució del professorat per sexes, a la formació, als tipus de centre, al grau de participació en els òrgans de representació i, bé, donava el resultat, bàsicament, idò que l'organització i l'administració del centre requeria bàsicament en mans de les dones, però les grans àrees de responsabilitat en mans dels homes; per exemple, qui triava els menús dels menjadors eren bàsicament les dones, qui s'encarregava de les tasques d'administració i de neteja eren bàsicament les dones, però la direcció dels centres estava en mans dels homes.

Per tal de commemorar el dia de la dona, també dia 8 es va realitzar una campanya de publicitat als diaris per tal de reivindicar i recordar aquella data i es varen publicar distints articles l'opinió. Això estaria emmarcat dins l'acció 68, que es tracta d'organitzar encontres, debats, encaminats a conscienciar i a sensibilitzar la societat en relació amb el Pla d'igualtats i la igualtat d'oportunitats, i també es va participar en distints actes, en compliment d'aquesta acció, organitzats per distints sindicats, com Comissions Obreres, amb la qual també es va participar.

En relació amb el que són mitjans de comunicació, s'ha de dir que s'ha fet una feina amb els mitjans de comunicació en relació a fer-los participar de la campanya Feina sense sexe, eïnes sense sexe, i, per una altra banda, estam fent distintes accions que s'emmarcarien en distints eixos, dels quals després, si volen els puc fer lectura, com presentació d'un concert organitzat per l'associació Amics de l'arxiduc, per la primera Orquestra acadèmica femenina d'Austria, s'hi va donar suport, presentació de distintes campanyes, participació en debats, participació en distints informatius, etc., etc., visites als centres penitenciaris, suport a programes de les dones preses, perquè puguin tenir després els fills fora de la presó, inauguracions de locals d'associacions de dones, com és el local de vídues, assistència a distints fòrums de debat, etc., etc.

Jo crec que ara el que és més interessant són distintes publicacions, també els en puc donar el ventall, materials de coeducació, situació de dones, etc., etc., però crec que ara el que és més interessant serà que vostès puguin demanar... Tot això puja, totes les seccions que he mencionat, a un pressupost de 1.139.175.367 pessetes.

Dic que fora del que era aquest pla, per una altra banda, crec que també influeix en el món de les dones i no té res a veure amb el que he dit fins ara i amb totes les seccions que he anomenat, hi hauria el tema del salari social, com ja dic, no l'he sumat ni comptabilitzat, però sí que és interessant veure que en el salari social de l'any '96, un 63'2% dels beneficiaris eren dones, per damunt un 36%, que eren homes, i això suposava uns 50 milions de pessetes per a les dones, quant a ajudes individuals.

Ara, per a l'any '97, hi ha tota una sèrie de programes que afecten directament a dones, aprovats per la Comissió de salari social, que són el programa d'integració laboral Fem camí, que ha presentat Alcari, en relació amb dones de 16 a 65 anys que tinguin càrregues familiars no compartides, el taller Joana Barceló, presentada per Càritas Diocesana, dones de 18 a 64 anys, que vénen de famílies desestructurades o de minories ètniques i que tenen manca de treball, i (...) que també ho gestiona Càritas, que són dones de 18 a 64 anys amb la problemàtica de tenir una desestructuració familiar i/o personal. Com dic, aquests temes no formen part de la meua explicació, però crec que també ens donen a veure, quan parlem de la *feminización de la pobreza*, que aquest 65% de salari social està beneficiat pràcticament per dones.

I ara sí, ens posarem a disposició dels diputats per contestar les preguntes.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

Bé, en principi, es pot suspendre la sessió per un temps màxim de 45 minuts. Dic, al marge de quina sigui l'opinió dels portaveus, que la mesa té decidit suspendre-la per 10 minuts, fora que demanin ampliació del temps.

Van bé 10 minuts de suspensió de la sessió? La suspenem per 10 minuts, idè.

Recomença la sessió.

Correspon ara el torn d'intervenció dels grups parlamentaris. Pel grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Vidal.

LA SRA. VIDAL I BURGUERA:

Moltes gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. En primer lloc, agrairé la presència avui aquí, voluntària, de la consellera per tal de donar explicació del que ha estat l'execució del Pla d'igualtat d'oportunitat de la dona al llarg de l'any '97.

Crec en la importància d'aquest pla, no cal que aquí en facem esment, perquè... em permetreu que aquí citi una antropòloga, Margaret Mit, que diu que hi ha períodes decisius després dels quals, a la humanitat, res no hi va ser igual que abans, un d'ells era la industrialització i l'altre, els moviments feministes. Això ens dóna la visió de la importància que té que aquest pla es dugui a terme d'una forma o d'altre i la importància que té la presència de la dona en el món actual. També, aquesta antropòloga famosa, de principis de segle, deia que el món de la humanitat posseeix dues ales, una és la de la dona i l'altra, la de l'home, i fins que les dues ales no estiguin igualment desenvolupades, no podrà volar; si una de les ales roman dèbil, evidentment, el vol serà impossible. Per tant, crec que el que ens interessa, a les dones, és realment una humanitat nova, una humanitat que pugui volar.

És una introducció un poc..., però crec que ens posa en evidència la importància que té, com he dit abans, que un pla es dirigeixi cap a una part o que es dirigeixi cap a l'altra.

La consellera ha fet una exposició molt detallada, acció per acció, del que és el pla, no hi entraré perquè, la veritat, no en tenc un coneixement, ni n'he pogut fer un seguiment exhaustiu, sinó que el que crec que hem de fer o el que crec que és un poc la nostra responsabilitat és aportar el que puguem al que és aquest pla, fer-hi aportacions noves i valoracions. Què vull dir amb això? Jo crec que s'han fet moltes accions, jo crec que n'hi ha molt importants, i el que crec que ha estat prioritari al llarg de l'inici és que dins l'àrea política es va crear una comissió allà on estan representades totes les conselleries, crec que això ha fet possible, i farà possible, una coordinació important que redundarà en benefici d'aquest col·lectiu, el qual crec que tant hem de potenciar.

Dins l'àrea jurídica, també, les aportacions que s'hi han fetes jo crec que són importants, tant dins l'àrea psicològica, de l'atenció psicològica com jurídica, però crec que jo no em centraré en temes molt concrets.

També, tenint en compte les dades que tenim tant a nivell insular com les dades que es varen dir a l'informe Foesa, que es va donar a conèixer ahir al vespre a Sa Nostra, posen en evidència les dificultats i els percentatges que té el sector de la dona dins la nostra societat, dins el nivell de pobresa extrema, n'hi tenen un 25'8, i en el de pobresa greu, el 22; vull dir que els percentatges sempre són més elevats que a altre nivell, com hem pogut comprovar, com dic, tant en aquest informe com pel coneixement que en tenim a través del consell insular respectiu.

És per això que crec que, a partir d'aquí, hauríem de dirigir els nostres esforços a unes àrees més concretes, tenint en compte que accions puntuals a través d'associacions de tot tipus es fan, accions, jo crec que interessants, però que, per ventura, si ho volem potenciar i ho volem reforçar molt, s'ha de començar amb altres..., jo crec que s'han de dur a terme accions, per ventura, la meua aportació..., m'agradaria que, amb vista a l'any 98, el que és un pla, com tots sabem, és dinàmic, es va adoptant en la mateixa vida de cada dia la necessitat, és per això que jo crec que, amb vista a l'any que ve, es podrien reconduir una sèrie d'accions que, com he dit, crec que són importants, fruit d'aquesta estadística que he dit. Per exemple, el Govern de la comunitat té per obligació planificar i marcar pautes, llavors, jo crec que allò que s'hauria de reforçar seria el tema de l'atenció primària i els convenis de gestió que hi ha als consells insulars, potenciar tot el que fa referència a l'ajuda a domicili en el sector de la dona, vull dir que el Govern, a través del pla concertat, podria marcar unes pautes molt concretes de reforçament en programes en aquest sentit.

Per altra part, s'ha parlat aquí del tema de la formació. S'ha dit que s'han format 4.792 dones, crec que això és molt important, però que també si formam les dones, les preparam i després, a la vegada, de forma paral·lela, no té uns programes que donin suport a la seva formació per tal que puguin deixar la casa per anar a fer feina, difícilment podran dur a terme aquesta formació que ha rebut, i això serà, pens jo, frustrant. Vol dir que, per una part, formar-les, però hi hauria d'haver una sèrie de programes que reforassin i que poguessin fer que les dones, una vegada preparades, tinguessin la possibilitat, si no té una ajuda familiar pròpia, de tenir una ajuda a domicili, per exemple, o un sistema de guarderies que puguin donar-los suport en aquesta formació que ha rebuda. Això seria molt important, tenint en compte que, com repetesc, accions petites sí, però crec que el que és fonamental és que es formi, que es prepari, però que després tenguem aquest suport per poder dur a terme la formació que ha rebuda.

El que també m'agradaria que es tengués en compte seria el tema de l'habitatge. S'ha dit que s'hi ha fet qualque cosa, que s'ha..., amb l'Ibavi. També crec que seria important que a través dels consells insulars s'establissin convenis de col·laboració ja directament amb l'Ibavi per tal que aquestes dones que entren dins aquest sector de formació, que entren a cobrar el salari social, que es troben dins aquest sector de pobresa, tinguessin ja més prioritats que les que han vengut tenint fins ara.

Aquí, a Mallorca, s'ha presentat un conveni que crec que se signarà amb el Govern, però crec que seria bo que totes les illes, a través del pla concertat, en el que és el salari social, que abraça tot aquest col·lectiu que realment és el que ens preocupa i és en el que realment s'hauria de fer incidència, sense deixar de banda, repetesc, totes aquelles accions que es duen a terme amb associacions de tot tipus, que estan molt bé i que les hem fomentades, però jo crec que la nostra responsabilitat i els nostres esforços amb vista al futur, sobretot el 98, haurien d'anar molt concretament cap a aquestes accions més, diguéssim contundents, que tinguessin una repercussió social més forta.

També crec que seria interessant signar convenis amb la Conselleria de Treball per tal que tengués coneixement d'una estadística, ella va donar a conèixer una estadística laboral, d'accidents laborals, empresaris i a tot nivell, però que no contemplava la sinistralitat domèstica. Aquesta dona que, per motius, no troba feina, que a la millor ha de viure, la seva família, amb el salari de l'home, que pot ser un salari mínim, que, a més, no té seguretat social, que no té cap tipus d'ajuda i que, a més a més, té un accident laboral..., doncs, hauríem de tenir forma de tenir, almenys un coneixement estadístic, de quantes són aquestes persones, a través de l'Insalud, un conveni que ens donàs a conèixer quines són aquestes dades, perquè en aquest moment, segons em van informar a la Conselleria de Treball, no existeixen. Crec que també seria important signar un conveni amb la Conselleria de Treball per elaborar aquest tipus d'estadístiques.

Per altra part, he de dir que, quant a recursos, com s'ha dit aquí, s'ha parlat de mil i busques de milions, jo crec que en aquest moment no és tant el problema de recursos, sinó de coordinar aquests recursos, coordinar aquests recursos, i en posaré exemples clars: Aquí hi pot haver una persona que es formi, després no té amb qui deixar els seus fills; un programa que podria ser important que s'incorporàs al pla de l'any que ve -jo dic que hi faig aportacions, i n'agafaran o no n'agafaran- seria, a barriades de Palma, per exemple, o als nostres pobles, però sobretot a Palma, perquè també les estadístiques que tenim ens parlen que la pobresa a la dona s'intensifica molt més a la ciutat de Palma o a les ciutats de més de 20.000 habitants, idè, també crear guarderies per a aquest tipus, fins i tot d'aquesta gent que està en aquest mateix sector de formació, que cobra, a la millor, el salari i que podrien formar aquestes dones perquè guardassin, a la vegada, les persones que fan això. Seria un poc un cercle que abraçaria i donaria, a la vegada..., formaria les persones, podrien fer uns cursos de formació d'una sèrie d'hores on les preparassin per tal de dur aquesta tasca endavant, i crear aquestes guarderies a barriades per tal de poder donar cobertura específica a aquest sector que ens preocupa, al qual jo crec que, amb vista al 98, hem de dirigir tots els esforços.

Per tant, jo crec que dur a terme aquestes accions a través de pla concertat seria interessant, a través de convenis amb les conselleries respectives, tant amb l'Ibavi com amb la Conselleria de Treball, i fomentar molt aquesta ajuda a domicili a la dona treballadora, perquè, si no, podríem caure que hem dut a terme moltes accions que estan molt bé, tots pensam que s'han de fer, però crec que el que hauríem de fer, amb vista a l'any que ve, és prioritzar i agafar amb molta força aquestes accions que jo crec i consider que són prioritàries, si volem realment que la dona s'incorpori al món laboral i al món social, tal com toca.

I crec que també es bo que es doni un premi, com s'ha dit, aquí, a les idees, etc., però que les ajudes i els recursos que tenim en aquest moment s'haurien de dirigir, jo crec, a prioritzar aquest tipus d'accions.

I per part meva, res més. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Vidal. Pel Grup Parlamentari d'Esquerra Unida, té la paraula el Sr. Portella.

EL SR. PORTELLA I COLL:

Gràcies, Sr. President. Després d'aquests deu minuts a què hem estat obligats a fer descans, seguint la potestat del president de la mesa d'aquesta comissió, ja que els diputats, opinessin el que opinessin, era la decisió de la mesa perquè la Sra. Consellera pogués fer declaracions a la premsa i que abandonéssim la comissió, és una opinió que tenc, faré la meva intervenció.

EL SR. PRESIDENT:

Abans que continuï, Sr. Portella, li diré que, entre altres coses, després d'una intervenció de gairebé més d'una hora, la mesa ha considerat que, en qualsevol cas, s'ha de fer un descans mínim, entre altres coses perquè després d'escoltar durant una hora i busques una intervenció, creim que era bo, si més no per estirar les cames, no per a d'altra finalitat. Pot continuar.

EL SR. PORTELLA I COLL:

Correcte. Esper que en els plens del Parlament també es puguin fer aquests descansos.

Jo he de felicitar la Sra. Consellera pel nivell d'autocrítica extraordinari que ha tengut en aquesta compareixença. No havia vist una intervenció amb un nivell d'autocrítica tan gros com el que la Sra. Consellera ha tengut en aquesta comissió en el dia d'avui.

Em feia la impressió, quan la sentia, m'ha recordat un mestre d'escola que vaig tenir, jo era molt dolent en dibuix, hi era molt dolent, i a l'escola primària em varen fer copiar *Abderramán III, los reyes católicos, el cid campeador* moltes vegades, hi era dolent. Quan vaig arribar a l'institut, vaig tenir el problema que em van posar en el primer curs un llibre de làmines, les havíem de fer bé, i no tenia manera de fer-les bé, no era bo, estava acomplexat en dibuixar, tenia deu anys, i vaig anar al professor, que en tenia cinquanta, ja em dirà vostè, deu anys davant cinquanta, per exposar-li un problema d'aquest tipus, i li vaig dir Em passa açò, jo no podré aprovar l'assignatura perquè...", i el professor em va donar una solució, em va dir: "Bep, s ho trobes així, em faràs el llibre de làmines tres vegades, el repetiràs tres vegades, i encara que no estiguin bé, t'aprovaré", i el vaig repetir, aquell llibre de cent làmines, tres vegades, encara que no estiguessin bé, i vaig aprovar.

A mi em fa la impressió que la intervenció de la Sra. Consellera va un poc per aquí, repetir el llibre de làmines durant tres vegades, encara que el dibuix no quedi bé.

Avui, a Menorca, a la resta d'Espanya, dia 28 de desembre, a Menorca, com a país anglosaxó durant uns anys, celebrem el dia d'enganyar, el dia d'enganyar, i a mi em pareix, Sra. Consellera, que ha volgut celebrar aquesta festa en el Parlament avui davant els diputats, i està bé, si així vol contribuir a fer vincles culturals entre la resta de les Illes i Menorca, està bé que ho vulgui celebrar i que ens vulgui enganar, els diputats i diputades; ho entenc d'aquesta manera, i com a broma, broma seguirem.

Quan es va aprovar el pla, tots vam tenir la mateixa opinió, que era important i necessari concretar, finançar, establir finançament, aquestes seixanta i cua d'accions que hi ha dins aquest Pla d'igualtat d'oportunitats per a la dona. Tots hi vam donar molta d'importància perquè creim que és important, que és necessari i que s'ha de fer un seguiment molt concret per intentar avaluar i per intentar animar el Govern a un bon compliment d'aquestes accions.

Vostè avui ha fet una relació extensa, com els meus llibres de dibuixos, de les accions realitzades, de les no realitzades també, i per açò alab el seu nivell d'autocrítica, i al final ens ha fet una lectura del pressupost que s'ha gastat, perquè vostè sap que un poc inoportunament van anunciar el compromís dels 3.000 milions en tres anys, i que els grups de l'oposició intentaràn fer veure que no es gasten aquests 3.000 milions, és un poc aquest el debat.

I vostè, a l'hora d'establir accions i despeses, ha ficat en el mateix sac accions que ja es desenvolupaven, accions normals del Govern, de l'Administració, accions generals, fons de finançament europeu destinats a açò, i és clar, després suma el que són accions generals, genèriques, suma el que són accions específiques, suma finançaments exteriors, i li surt un percentatge, una quantitat.

És clar, seguint el mateix sofisma, el sofisma d'enganar, jo podria dir que la comunitat autònoma té, per enguany, si comptam empreses públiques, vostè ha parlat de l'Ibavi, si comptam empreses públiques i ens associats, 140.000 milions de pessetes per fer política. I si dels 140.000 milions de pessetes se n'han gastat mil milions tres-cents mil o cent-cinquanta mil en accions positives per a la dona, he de dir, dels 139.000 milions restants, què? Açò seguint el seu argument, la seva línia argumental. Per tant, jo faria demagògia si digués açò, faria demagògia, com vostè ha fet demagògia o ha enganat, o ha volgut enganar, els diputats en aquesta comissió. Per tant, no ho faré, perquè sé que és molt mal de fer comptabilitzar el que es gasta per a homes, per a dones i distribuir per sexes el que es gasta, però vostè ho ha intentat, ho ha intentat i s'hi ha equivocat.

Una altra cosa, jo tenia intenció en aquesta comissió, perquè sabia que hi havia aquest compromís de compareixença, de preparar un poc en positiu aquesta compareixença, en positiu, perquè crec que és la feina que tenim tots, és l'obligació. L'oposició no només ha de controlar l'acció de govern per criticar si ho fa malament, sinó que l'oposició ha de ser prou honrada per debatre amb el Govern accions que s'han fet bé, accions que s'han fet malament, punts de dèficits, de fallides, i per açò li vaig presentar el mes de desembre, dia 4 de desembre, un grup de preguntes, unes cinquanta preguntes, sobre les accions a realitzar, sobre com s'havien realitzat, què s'hi havia gastat, quines partides pressupostàries, per tenir-ne un poc de coneixement i anàlisi, i avui, quan vostè compareixia aquí, poder debatre-ho, a partir del coneixement previ amb vostè.

Vostè, en tost de contestar aquestes preguntes, per part de la seva conselleria, de vostè, va contestar que ja ens veuríem a la compareixença, no em va contestar cap pregunta, fins i tot em va contestar dient que ja ens veuríem a la compareixença. Bé. Jo no sé si açò està bé o malament, no hi entraré, però, és clar, d'aquesta manera vostè evita que els grups de l'oposició puguin intervenir en positiu en aquesta reunió d'avui, i vostè obliga que els grups de l'oposició, almanco al grup d'Esquerra Unida, amb aquesta actuació, a renunciar a fer-li preguntes avui, a renunciar a fer-li preguntes avui, i li he de dir que esperam rebre l'informe, com ja el té el Grup Popular, dels altres grups... el Grup Popular haurà tengut temps de preparar aquesta compareixença, que el rebin els altres grups, jo el llegiré i li formularé preguntes amb sol·licitud de resposta oral en aquesta comissió, acció per acció; açò és el que faré perquè és el que es mereix vostè.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Portella. Pel Grup Parlamentari Nacionalista-PSM, Sra. Bover, té la paraula.

LA SRA. BOVER I NICOLAU:

Gràcies, Sr. President. En primer lloc, vull agrair la informació que ens ha aportat la consellera de Presidència i també que hagi assistit aquí la Sra. Pilar Mir, que em pareix que és la responsable de la comissió.

Intentaré ser breu, però sí que vull aportar la informació que jo tenc o el punt d'opinió sobre aquest tema.

He de dir que ens pareix positiu que es presenti el pla aquí, en aquesta la Comissió d'Assumptes institucionals, ja que és l'esperit que es va transmetre a la Conferència mundial de Pequín, integrar la política de la dona dins totes les polítiques generals. Per tant, pel que he dit, trobam positiu que s'aprovàs la proposta del Grup Nacionalista-PSM (...) que la Comissió d'Assumptes socials que tracti aquest tema. Només que nosaltres demanàvem un seguiment cada sis mesos, s'ha fet de més d'un any, però bé, intentarem ser, en certa manera, positius en aquest tema.

Vostè ha comentat, Sra. Consellera, de l'acció una, que en principi s'havia organitzat fer una coordinació, una coordinació entre les diferents conselleries..., perdó, les accions una i dues de l'àrea política, però nosaltres pensam que encara manca que els consellers del Govern siguin conscients que existeix aquesta coordinació, n'estan informats, però no en són conscients.

Pensam que primer de tot, la informació i després, la consciència, o a l'inrevés; a vegades és molt bo de fer informar però aconseguir que siguin conscients és més difícil, perquè quan els demanam des de l'oposició els programes que duen a terme en relació amb el Pla d'igualtat de l'home i de la dona, molts no saben, no contesten i no en saben de noves. Per tant, és ver que s'ha creat aquesta comissió de coordinació, però fa falta encara també fer feina en aquest sentit.

A nivell de l'àrea jurídica, intentaré seguir la mateixa línia que ha seguit la consellera. És ver que a l'àrea jurídica, secció set, l'acció que ha i ha hagut, és a dir, l'acció que ha tengut més ressò en premsa i, com vostè ha dit, ha tengut també una incidència en actuacions, no només per part del Govern, sinó crec que per part de totes les administracions, i ha estat una manera de sensibilitzar també en relació amb aquest tema, per tant, a causa del gran augment de denúncies d'agressions que pateixen les dones. Aquest augment de denúncies, no de casos, perquè jo pens que el que hem fet ha estat que les dones hem perdut la por a denunciar i a no tenir tanta por a la humiliació de denunciar aquestes agressions.

Trobam positiu, per tant, que la dona valenta hagi iniciat i hagi perdut la por a denunciar agressions físiques i sexuals, de la seva pròpia parella, bàsicament.

Però pensam que s'ha d'incidir també en uns sectors socials que encara no han estat tenguts en compte. Si miram la premsa i hi veim les dades, bàsicament, les dones que han denunciat és un sector de la població econòmicament baix. Pensam que s'ha d'incidir també en sectors econòmics o en sectors de la societat a nivell alt, perquè pareix que aquí encara hi ha una doble manera, un doble, diguem-ne, sentiment, un és a causa de qui té un estatus social més alt, per tant, pot perdre moltes més coses que no la dona que ho ha perdut gairebé tot, per tant, aquí sí que demanaria una intervenció o que també s'estenguessin les actuacions en aquest sentit.

A l'àrea de formació i treball, pensam que s'han dut a terme actuacions que han tengut en compte la realitat, o són actuacions en què es tengui en compte la realitat de la dona (càrregues familiars, doble jornada de treball), no repetiré el que ha comentat ja la portaveu del Grup Mixt, la Sra. Vidal, perquè compartesc la seva intervenció.

Li demanaria si als projectes de formació que vostè ha comentat que s'han dut a terme des de la Conselleria de Treball s'hi han avaluat els percentatges d'incidència en el món laboral de les dones. Sabem que les dones tenim una situació laboral més inestable, més inestable que els homes, nosaltres triplicam el nombre de contractes a temps parcial i, per tant, això fa que no ens puguem trobar (...) món laboral, que ens sigui més difícil la promoció dins el món laboral.

Un 32% del total de les dones entrevistades per l'estudi sobre la situació de les dones a les Illes Balears ens diu que són mestresses de casa, hi ha molta més població activa masculina que femenina, també aquesta diferència pateix un increment en l'edat; com més major sigui la dona, més elevat és el percentatge de dones que hi ha a ca seva.

Com sabem, és ver que la incorporació de la dona al món laboral encara no és un fet generalitzat, tot i que entre les dones més joves es pot veure una tendència en aquest sentit; per tant, el que li deman és si s'ha avaluat el percentatge d'incidència en el món laboral de les dones, no només en el sentit de fer activitats formatives sinó també que sigui tot un marc global on les dones puguem entrar dins el món laboral amb els mateixos, diguem-ne, avantatges que pugui tenir, o inconvenients també, que pugui tenir l'home quan hi entra.

Vaig passant preguntes que vostè ha respost a la seva intervenció.

A l'àrea de benestar social, en la seva intervenció, quan va presentar el Pla de la dona, secció 27, va comentar que seria necessari donar suport a realitzar programes relacionats amb la creació i el manteniment de serveis i centres destinats a dones en situacions d'especial dificultat i necessitats socials.

Un informe de seguiment del Conveni interinstitucional entre el Consell de Mallorca i l'Associació de la Sapiència de l'any 95 ens comenta que a tot el circuit de marginació hi ha una manca de recursos dirigits de manera específica la integració de dones en situació de marginació. S'ha de dir que encara que el nombre de dones que es troben en aquesta situació és molt inferior respecte de l'home, això sí, sí ens trobam amb una problemàtica que per la seva importància social i per l'abandonament a què està condemnada requereix un abordatge específic i urgent. En exclusiva dones maltractades i prostitutes pareix que sí que tenen un ventall o unes actuacions que les donen una cobertura, però en general no cobreix les necessitats de dones marginades cròniques ni de dones transeïnts. Per tant, la dona està doblement marginada, perquè no té aquests accessos que pugui tenir l'home dins el circuit de marginació. Per tant, jo aquí sí que li deman quins serveis s'han creat, acció 27 específica, o si s'han signat convenis per donar compliment a aquesta acció amb consells, amb ajuntaments o amb qualche associació.

Vostè ha fet esment a l'acció 30 sobre un conveni amb Ibavi, o ha parlat d'Ibavi. M'agradaria que em pogués comentar quin percentatge hi ha hagut de demanda per poder tenir accés a un habitatge. No sé si ho ha comentat, però no ho tenc present.

Les accions 32 i 34, relacionades amb campanyes d'informació, prevenció i tractament de malalties específiques, o dirigides a dones; i l'altra, l'acció 34, preparar les dones per al procés d'envelliment, van dirigides a canviar en principi, o és el que jo entenc, la imatge de la dona. Hem de ser, segons els espais publicitaris, altes, magres, guapes, simpàtiques i un poc llestes, no molt. Però, clar, aquesta no és la realitat que tenim, ni volem, i és quan hi ha cop psicològic i una lluita interna entre ser femenina i feminista. M'agradaria, per tant, si em pogués concretar les actuacions de l'acció. En relació amb la 32 sí que les ha anomenades, però a la 34 crec que no; que és preparar les dones en el procés d'envelliment i prestar especial atenció als problemes i necessitats.

A l'acció 35, la consellera va afirmar a la presentació del Pla també, que mancava un servei de planificació familiar. A l'acció 35 se'ns comenta que s'ha de facilitar l'accés a mètodes de planificació familiar, i la informació sobre educació sexual. Vostè va fer esment en aquest sentit, i també va comentar que el Govern havia de fer alguna cosa per poder aconseguir que aquesta planificació familiar sigui real. Què s'ha fet? S'han fet també convenis?, s'ha creat algun element?, en aquest sentit no parl només de campanyes informatives, sinó si també s'ha creat qualche lloc físic per tenir aquesta informació perquè els joves i al•lotes puguin tenir accés a aquesta informació.

Pas aviat al que li volia demanar. De totes maneres també volia fer incidència a l'àrea d'educació, cultura i esports. Tenim competències en educació, cultura i esports, i pensam que és positiu, i d'aquesta manera podem fer incidència en les accions plantejades en el Pla d'igualtat. Es va fer feina durant uns anys en un tema transversal, que era educació per a la igualtat per homes i dones, abans es deia coeducació, però després es va veure que aquest terme era rebutjat d'una manera inconscient per homes i dones, pel professorat, per tant es canvia pel terme d'igualtat, que és en positiu. Nosaltres li demanaríem si s'han avaluat ja els llibres de text així com planteja l'acció 39, que fan feina en els centres escolars públics i concertats, si s'han valorat, com es farà si no s'ha duit a terme, perquè sabem que les competències les té des del gener el Govern; i recordar-li que els llibres de text són escollits i aprovats pel claustre de professorat ara, pel mes d'abril i maig. Per tant, actuacions d'aquest tipus s'haurien de fer ja urgents, i m'agradaria que em pogués contestar si s'ha decidit ja fer aquesta actuació, com es farà i com s'informarà tot el professorat en aquest sentit.

De l'acció 49, que és instar les entitats esportives perquè promoguin ofertes que estimulin la participació esportiva en nines i dones, li demanaria si s'han signat convenis amb els consells, ja que tenen competència en esport base. La meua experiència és que la majoria de participants a esports base, per no dir el cent per cent, però sí el 99,99% es fan bàsicament a pobles futbol i futbol 7, i la majoria de participants, per tant, són nins; deixen excloses les nines, no perquè no es permeti ja introduir les nines dins aquests jocs d'esport base, sinó que ja per la iniciativa de pares, de mares, professorat, ja no s'incentiva que la nina també hi participi. Quines actuacions s'han fet? S'han realitzat aquests convenis? Pensen aprofundir en aquest tema?

L'àrea d'associacionisme i cooperació la pas. No és que no la trobi interessant, però m'estim més incidir en l'àrea de sensibilització, que crec que és la més difícil d'avaluar, i poder valorar i analitzar el grau d'incidència en la societat. Aconseguir canvis normatius, canvis legislatius, ha estat difícil, en el sentit de fer feina en la igualtat d'home i dona, i encara serà més difícil el canvi d'actituds socials. Tota la meua intervenció crec que ha volgut tenir un fil conductor, pens que les dones hem de creure i hem de sentir que som iguals homes i dones, que tenim els mateixos drets, i si no sentim aquesta igualtat no la podem defensar. Per tant, és per aquí que pens que s'ha de fer feina, en aquest sentit. La pregunta que li faria d'aquesta àrea, amb aquest fil conductor que li he comentat, és saber quins instruments i criteris d'avaluació per valorar el grau de compliment d'aquesta àrea es planteja des de la seva conselleria.

I per ara, em pareix que ja ho don per acabat.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Bover. Pel Grup Parlamentari Socialista, Sra. Leciñena, té la paraula.

LA SRA. LECIÑENA I ESTEBAN:

Gracias, Sr. Presidente. En primer lugar agradecer la comparecencia de la Sra. *Consellera* de Presidencia, la Sra. Estaràs, y de la directora de la Comisión Interdepartamental de la *Dona* por venir a esta comisión para hacer una valoración de este II Plan de igualdad de oportunidades de la mujer, porque así estaba contemplado en el Plan. Y aunque sólo hubiera sido por cortesía parlamentaria, creemos que debería haberse proporcionado a los distintos grupos parlamentarios una memoria escrita sobre el cumplimiento en este primer año de funcionamiento de este plan, para que pudiéramos acudir a esta comisión en igualdad de oportunidades que la Sra. *Consellera*, que de alguna manera parece que aunque sea moralmente, parece que una *consellera* que no trata igualmente a los demás diputados, parece que la descalifica para hablar de un tema de igualdad de oportunidades.

Si me permite, voy a hacer una breve referencia a la comparecencia de la Sra. Estaràs el 2 de noviembre del 93 en la Comisión de Cultura, Educación y Deporte, donde anunciaba que desde hacía muchos meses se estaba elaborando el II Plan de igualdad de oportunidades de la mujer, plan que serviría, según decía, para corregir los errores y las dificultades detectadas cuando se hiciera la valoración final del I Plan, una valoración que no se ha hecho, incumpliendo un compromiso que la Sra. *Consellera* asumió en su comparecencia en la Comisión de Hacienda y Presupuestos de noviembre del año del pasado.

El 30 de octubre del 96 por fin, no sólo después de muchos meses, sino inclusive de tres años, se presenta este II Plan, que recogía, como hemos dicho, el compromiso de realizar un informe anual de su seguimiento en el *Parlament*, de tal manera que este seguimiento no se pudiera hacer sólo por parte de la propia Comisión Interdepartamental de la *Dona*, sino también por parte de las señoras y señores diputados, compromiso que se ve realizado no al año, sino año y medio después, prácticamente, con lo que a este ritmo no volveremos a tener otra valoración ni anual ni final de este plan. Así pues tenemos una legislatura de 4 años, un plan de 3, y una evaluación de 1 año, que será la única posible a este paso; dado que además cuando se formulan preguntas referidas al cumplimiento de los objetivos marcados por el propio *Govern* en sus presupuestos, la Sra. Estaràs es incapaz de contestarla. Aquí tengo una batería de 22 preguntas formuladas por mi grupo en noviembre pasado, al año de ponerse en funcionamiento este plan del que estamos hoy hablando; y que mostrando una clara falta de respeto por la labor de los señores diputados, nos remitió para contestar a esta comparecencia que tiene lugar 5 meses después, confundiendo lo que es su deber de contestar preguntas escritas con lo que es su deber de comparecer para hacer la valoración de un plan, como estaba previsto en este plan mismo.

El objetivo pensamos que es simplemente que no pudiéramos disponer de datos previos para contrastar de alguna manera los datos que la Sra. *Consellera* nos ha dado esta mañana. Le confieso, Sra. Estaràs, que estaba intrigada por ver cómo iba a lograr transformar la falta de cumplimiento, no ya de los 67 objetivos que tiene el Plan, sino de las acciones marcadas única y exclusivamente por el propio *Govern*, como he dicho antes, en los presupuestos del año pasado, que es el que estamos evaluando, transformar todo esto en justamente lo contrario, en una relación de lo bien y de lo mucho que han hecho, en un ejercicio de ilusionismo total, porque palabras no le faltan; hechos sí, pero palabras no. Pero, Sra. Estaràs, siento desilusionarle, pero el truco no ha funcionado, por lo menos con mi grupo, a pesar de que usted se ha esforzado mucho.

Por ello quiero que me conteste a las preguntas que mi grupo le formuló y que usted se comprometió a responder en esta comparecencia, y que por cuestiones de tiempo vamos a resumir un poquito por áreas.

Queremos saber qué acciones se han llevado a cabo para integrar las políticas de igualdad de oportunidades en las políticas generales. Queremos saber esta comisión por qué personas está compuesta, usted ha hablado de un representante de cada *conselleria*; queremos saber qué *consellerias* y que representantes son, cuándo se han reunido, con qué objetivo, qué es lo que han tratado, porque de esto no tenemos ningún conocimiento. Qué acciones para impulsar i avanzar en el desarrollo y la aplicación del principio de igualdad y la no discriminación de sexo dentro del ordenamiento jurídico. Usted ha hablado, y sólo voy a tratar algunos ejemplos, porque ya he dicho que hay datos que no podemos contrastar porque usted ni nos había dado previamente siquiera, como hace habitualmente, que es proporcionarlos antes a la prensa, a los medios de comunicación que a los grupos parlamentarios, ni siquiera esta vez, para que no tuviéramos ninguna ventaja lo ha hecho así; entonces, por poner algún ejemplo le hablaré de la Oficina de la mujer y de la Oficina de víctimas del delito, que usted ha mencionado. Hace más o menos un año se firman unos convenios con los *consells* de Menorca y de Ibiza, y ya para concretar y no alargarme, hablaremos concretamente de Ibiza y Formentera. Se firman los convenios, dotados con un cantidad de 2,5 millones, menos de un 1% de la dotación de este plan, que es prácticamente de las pocas acciones su *conselleria* en aplicación de este II Plan en las islas de Menorca, Ibiza y Formentera; un convenio que ya se demostró que en esta oficina que trata el convenio estaba ya diseñada con un personal a tiempo compartido, compartida con menores, con lo cual había una insuficiencia de personal, una insuficiencia de tiempo, en los pocos meses que lleva funcionando ya se ha tenido que empezar a aumentar las horas de dedicación, los días, y que la única actividad que hacen es informar y en todo caso gestionar los recursos sociales que ya se gestionaban antes, o sea, no ha venido a dar nada nuevo. No hay asesoramiento jurídico y no hay casas de acogida, como ya le diré posteriormente.

Coincidiendo con este convenio, que valoramos positivamente, porque esta oficina nosotros ya la pedíamos, cuando la ponencia, cuando los presupuestos, y ustedes la denegaron. Posteriormente, como suelen hacer, ideas que tienen otros grupos parlamentarios tardan unos meses y las presentan como si fueran suyas. No estamos en contra de que haya la Oficina de la mujer, sino que estamos diciendo las carencias que tiene. Coincidiendo con este con este convenio hacen un convenio un tanto particular y extraño sobre víctimas del delito, porque confunden ustedes lo que es la Oficina de víctimas del delito, que tienen que estar en los juzgados, con lo que es la Oficina de la mujer, por lo menos en la pregunta que se hizo en el *Consell* de Ibiza hace pocos días eso es lo que pareció. Creo que son dos oficinas diferentes, inclusive aunque el 80% de las personas que se atienden en esta oficina de víctimas del delito sean mujeres, pienso que no son exclusivas, y que tiene que ser dos oficinas diferentes, y que además no todas las víctimas son debidas a agresiones que se han dado a llamar domésticas, sino que hay otro tipo de agresiones y de delitos. Por lo tanto, ustedes han aprovechado, han firmado dos convenios. Este convenio no tiene ni personal, ni tiene dotación, ni absolutamente nada. Simplemente, pues bueno, es un claro ejemplo que de lo que se trata es de la apariencia, de intentar cumplir el expediente, pero no de hacer un trabajo serio para lograr avanzar en el campo de la igualdad entre hombres y mujeres.

Con respecto al área de formación y trabajo, ¿qué acciones se han iniciado para promover y facilitar la inserción de las mujeres en el mercado laboral?, especialmente de mujeres rurales, jóvenes, sin formación profesional, mujeres que se enfrentan a nuevas profesiones, etcétera. Entonces, han hablado -ya digo, por poner simplemente algunos ejemplos- de subvenciones, de becas, y vamos a ver qué subvenciones, qué becas, dónde, cuánto. Espero que nos proporcionen todos estos datos.

Y en el área de bienestar social y de sanidad, habla de cuatro pisos de acogida en Ibiza, cuando el informe (...) incorrectamente, no son cuatro pisos, son alguno más, alguno que además está ocupado por personal que gestiona los pisos, otros para almacén, etcétera. De estos pisos de acogida, en las jornadas que hizo recientemente la Oficina de la mujer en Ibiza, ya los responsables del Patronato de salud mental y bienestar social, que es donde está enmarcada esta oficina, de momento reconoció que estos pisos no se habían usado con problemática especial de la mujer, que quizás a partir de ahora iban a destinar un piso, a partir de ahora, 98. O sea, que no es cierto. Y en Formentera y en Menorca, ¿cuántos pisos y casas de acogida hay?

Se apropia impunemente de datos de actividades de *consellerias*, como la de Sanidad, actividades que ya existían antes de este plan, y que seguirían existiendo igual sin este plan. Por lo tanto, se adjudica una actividad que no se ha modificado con el plan que estamos hoy debatiendo; y se adueña de material médico con el que igualmente se dotaría a los centros, y que además este plan no paga. Habla por ejemplo de la prevención del cáncer de mama. Donde parece que había integración, ahora parece que hay desintegración, porque la prevención del cáncer de mama ya se hacía; y ya se hacía gracias a la colaboración entre las autoridades sanitarias, tanto *Conselleria* de Sanidad, como Insalud y la Asociación contra el cáncer. Ahora parece que (...) un plan de la mujer para hacer esto. Dentro de poco probablemente el hombre necesitará un plan para hacer prevención del cáncer de próstata, a este paso. Pero lo peor es que si nos atenemos a lo publicado en todos los medios de comunicación en esta prevención de cáncer de mama, tenemos que el Insalud y la *Conselleria* de Sanidad participan con personal -aquí están los recortes de prensa-, la Asociación contra el cáncer financia la campaña con 78 de pesetas. ¿Y la Comisión de la *Dona*?, ¿participa con alguna cantidad o participa con algo? Porque aquí no ha salido reflejado nada, al contrario, la Asociación contra el cáncer donará un órgano y dinero al Plan de la mujer. Aun parece que los 3.000 millones son poco; nos tienen que dar dinero. Ésta es la realidad, no lo que usted dice.

¿Qué objetivos se han realizado para desarrollar un sistema educativo, cultural y deportivo que garantice y promueva la igualdad de oportunidades entre hombres y mujeres? Usted aquí, como siempre, ha hablado de una serie de becas, que yo quisiera preguntarle: ¿Estas becas son específicas para mujeres, o simplemente son becas que existen y que usted lo que hace es extrapolar los datos de las mujeres? A mi no me ha quedado claro, por poner un ejemplo. Pero de todas maneras creo que las palabras del *conseller* de Educación, Cultura y Deportes a una pregunta que se hizo dijo que no se había llevado a cabo ninguna acción para favorecer la igualdad de acceso de la mujer al deporte porque no ha de haber ningún trato discriminatorio. Creo que con un *conseller* que dice esto, la colaboración que tiene con el Plan de la mujer, ya está todo dicho.

¿Qué se ha hecho para promover el asociacionismo y la participación de las mujeres en organizaciones y entidades representativas? Ha hablado de una serie de subvenciones, de premios, etcétera. Nosotros quisiéramos saber con qué objetivos y qué dotación han tenido estas subvenciones, estos premios. Lo que estoy es alucinada de ver los milagros que usted ha hecho con los 37,5 millones que tenía de presupuesto. Yo creo que deberían de nombrarla *consellera* de Hacienda y Presupuestos, porque la verdad es que le ha cundido mucho.

Y por fin, quería que me contestara, porque parece ser que deberían de ser fáciles de contestar para usted todas estas preguntas, ya que responden a objetivos planteados por el propio *Govern* del que usted forma parte, no han sido objetivos que nosotros hayamos planteado; quisiera que me contestara especificando qué *consellerías* o qué organismos han llevado a cabo estas acciones, en qué isla se ha llevado a cabo, cuándo se han llevado a cabo y con qué dotación económica. Y hablando de dotación económica, recordemos que estamos ante un plan dotado -dicen ustedes que dotado, yo, la verdad no me lo acabo de creer- con 3.000 millones, pero ¿dónde están? Si nos atenemos a los presupuestos, el programa de promoción, protección y actividades para la mujer en el 97 estaba dotado con 37,5 millones, este año 98 con unos 5 millones aproximadamente menos. Por tanto, ¿dónde están los 3.000 millones? Y no me diga que los 3.000 millones serán el resultado de la suma de los presupuestos que dedica Trabajo, Sanidad, Cultura, Juventud, etcétera, y la propia Comisión Interdepartamental de la Mujer a través de su secretaría general. Durante el debate de los presupuestos, tanto del 97 como también del 98, y tuvimos ocasión de preguntarle a los diferentes *consellers* del *Govern* sobre su participación en este II Plan, y valga la respuesta del *conseller* de Sanidad, por nombrar otro *conseller*, valga esta respuesta como ejemplo. Se le preguntó en noviembre del 96, en la Comisión de Hacienda y Presupuesto: "¿Con qué cantidad participa la *Conselleria* de Sanidad en el II Plan de la mujer?" Responde: "Respecto a con qué cantidad participa, que es la última pregunta, en el Plan de la mujer, le voy a decir que específicamente con nada", palabras que se han vuelto a repetir, aunque no es motivo ya de esta valoración; vuelve a reafirmarse este año diciendo, en noviembre del 97, "respecto al Plan de igualdad de la mujer he de decir que la elaboración del presupuesto no contempla partidas destinadas específicamente. Creo que ya le contesté a esto el año pasado". Valga como ejemplo. Estas son algunas declaraciones, aunque no serían precisas estas declaraciones, porque basta con hacer un seguimiento de los presupuestos de cada *conselleria* para saber que no participan económicamente en este II Plan de igualdad de oportunidades de la mujer.

Usted acaba de decirnos un dato, que en este plan se han invertido 1.100 millones. Pero, Sra. Estaràs, yo creo que ha invertido no 1.100 millones, según como la plantea usted, ha invertido la mitad del presupuesto de esta comunidad autónoma. ¿Y por qué se lo digo? Porque usted se adueña de datos y hechos que afectan a las mujeres, se derivan o no del funcionamiento de este plan. Y como los presupuestos van encaminados a la población, de la cual las mujeres somos el 50%, pues entonces usted no ha invertido 1.100 millones, usted ha invertido la mitad de los presupuestos, no sea usted modosa, diga todo lo que ha invertido, no se quede, atrévase, dígalos.

Y por último, me gustaría saber qué indicadores cualitativos y cuantitativos ha usado usted para hacer esta primera evaluación; y recalcarle, para terminar, que la desigual atención que se presta desde el *Govern* a la mujer a través de este plan en cada isla, es sobre todo más notorio en lo que se refiere a Formentera, donde no se ha hecho nada. Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Leciñena. Pel Grup Parlamentari Popular, Sra. Ferrando té la paraula.

LA SRA. FERRANDO I BARCELÓ:

Gràcies, Sr. President. Si em permet, primer de tot una qüestió d'ordre, dir-li que el nostre grup li agraim que hagi fet deu minuts de descans, perquè realment així com va aquesta comissió necessitàvem per atendre les nostres necessitats fisiològiques i biològiques aquests deu minuts de descans.

Feta aquesta primera intervenció, també vull agrair naturalment a la consellera i a la directora executiva de la Comissió Interdepartamental de la Dona la seva compareixença a petició pròpia a aquesta comissió, tal i com es va aprovar per aquest parlament a una proposta de resolució, per tal de donar compte un poc, o fer un balanç del primer any d'aplicació d'aquest II Pla d'igualtat d'oportunitats per a les dones. Per part del Grup Parlamentari Popular, Sra. Consellera, valoram positivament aquest balanç que vostè ha realitzat. Així i tot, també esperam la memòria, que creim que és important que es presenti, però també com conscients que estant dins els primers mesos de l'any, elaborar una memòria de tot el que s'ha realitzat durant un any, supòs que els diputats i diputades que estan aquí, i que duen àrees de gestió, saben que no és fàcil fer una memòria, estic segura que qualque diputada em donarà la raó en aquest sentit; sabem que sempre fer una memòria és laboriós, i per tant consideram que durant aquests tres primers mesos no s'ha passat massa del termini; ara sí que és necessari que el presentin.

En qualsevol cas, també dir-li que nosaltres valoram molt positivament, i ja ho vàrem dir a la presentació del II Pla, aquesta idea que es va incorporar, i a la qual vostè ha fet referència, el tema del (...), que pareix que no està molt ben entès per part de qualque grup polític en què consisteix la idea del (...), o de la interdepartamentalitat. És cert, i ja ho vàrem dir també així, que és complicat, és més laboriós, i és una feina que avui dia a dia costa més, però també nosaltres creim que aquest resultat a la llarga és més positiu. Si realment, com ha dit la Sra. Vidal, volem igualar les ales, és necessari que totes i cadascuna de les institucions, i totes i cadascuna de les conselleries que formen part del Govern balear vagin fent feina i vagin duent actuacions en compliment d'aquest pla, com vostè ha anat indicant. És molt necessari que també altres institucions hi participin, i creim que és important. És necessària una coordinació, com també ha assenyalat qualque diputada; no és fàcil, però creim que es va en bon camí i que és necessari continuar fent actuacions en aquest sentit.

Valoram molt positivament, com vostè ha anat senyalant, que l'execució del Pla -i crec que també hi va haver una proposta de resolució en aquest sentit per part de qualque grup polític- es duqués a terme amb altes institucions, vostè ha fet referència a convenis i actuacions concretes duites a terme amb els consells insulars, amb els ajuntaments, amb les associacions, i també amb els sindicats, perquè el concepte d'igualtat d'oportunitats no està ben entès, o no està ben aplicat per tota la societat, no només pel Govern, sinó per totes les institucions, fins i tot també per les pròpies associacions o sindicats, o totes les entitats que fan feina; per tant crec que és molt positiu que moltes de les actuacions s'estiguin fent feina en aquest camí.

Valoram molt positivament, perquè si bé és cert que moltes de les actuacions són generals, però valoram molt positivament que vostè hagi fet referència a actuacions que podríem denominar d'acció positiva. Ha fet referència a cursos de formació específics per a dones; ha fet referència a temes d'habitatge on s'ha inclòs un percentatge referit a les dones, també en les ajudes als empresaris, en el tema de la violència domèstica dins un servei que en teoria és general, com és l'Oficina de víctimes, es fa una especial referència a la violència domèstica, crec que tots estam preocupants amb aquest tema; en el tema del tercer món, en el tema de les altres ajudes, accions positives. Però també valoram molt positivament el tema que es vegi, i vostè així ho ha dit, per exemple amb el tema de la formació, que es vegi que si d'un nombre de 9.000 persones amb formació hi ha 4.000 dones, creim que és positiu aquest percentatge de participació; això vol dir que l'ala no està tan escorada com deia la Sra. Vidal, sinó que en determinats temes es veu que l'equiparació de la dona i l'home en la participació l'anam igualant; i creim que això és molt positiu que això es comptabilitzi com a recursos que s'han destinat, perquè veim, que precisament també hi havia un objectiu o hi ha una àrea d'actuació que diu que en la formació mixta s'ha d'aconseguir que la participació de les dones sigui igualitària, creim que s'ha aconseguit perfectament aquest objectiu.

No compartim, com s'ha dit aquí per altres grups polítics, que vostè hagi comptabilitzat fons per exemple de finançament extern. Jo crec que també totes les persones que estan a àrees de responsabilitat saben que quan s'elabora un pla no només es compta amb el finançament propi, sinó que també totes aquells finançaments que es reben per altres institucions, per exemple farem una menció en el tema del Fons Social Europeu; jo crec que hem de felicitar i donar l'enhorabona al Govern balear per les actuacions que es fan específiques per formació de la dona, i totes aquelles que són mixtes, si s'ha aconseguit una, les directrius no hem de perdre de vista que les marca el Govern balear, encara que els fons els rebí Europa; si el Govern balear -i aquest argument jo l'he sentit a altres llocs- o altres institucions, ha aconseguit un gran finançament per part d'Europa, el que hem de fer és felicitar el Govern balear per aquest finançament europeu que ha rebut, i que el destini a la formació específica per a dones, i que també a la formació mixta es dediqui igualitàriament a homes i dones.

Per tant, creim que és molt positiu, igualment que amb el tema del finançament. Si ens llegim el que diu el Pla, és un pla del Govern, de tota la comunitat autònoma, per tant és lògic que cadascuna de les conselleries faci actuacions; jo diria que fins i tot n'haurien de fer més, Sra. Estaràs, és a dir, que crec que està en bon camí, li he dit, però encara hauria de ser més la implicació -crec que la Sra. Bover, que m'ha precedit, també ho ha dit- per part d'altres conselleries en la dedicació a aquest tema; però la felicitem per aquesta actuació que ha aconseguit que cadascuna de les àrees vagi duent a terme. A part de ser un pla del Govern, també es deia que a la materialització d'aquestes accions es dedicarien 3.000 milions. Per tant, crec que vostè ha vingut aquí a donar-nos compte de les actuacions que s'han fet durant un any, i com s'han materialitzat en doblers aquestes actuacions.

Sí que tal vegada hauríem de fer referència, i ja també ho han dit altres diputats que m'han precedit, al tema de benestar social. Aquí sí que creim que és important tal vegada fer un reforç de les actuacions que es duen a terme. De totes maneres també ens pareix molt positiu, perquè el Govern balear participa, vostè ha fet menció, en el Pla de prestacions bàsiques; així es dona sortida a serveis com per exemple com els de les cases d'acollida, o el circuit de marginació. Compartim, com ha fet referència també aquí qualque diputada, que tal vegada s'haurà de millorar, o també prioritzar actuacions, però creim que és important que es duguin a terme, i no hem de perdre de vista sobretot en el tema de benestar social, que aquestes actuacions es duen compartides amb altres institucions, consells insulars i ajuntaments, on tots sabem i totes sabem que la seva actuació, i les seves competències són molt àmplies. Llavors, a part de l'actuació i reforç que ha de fer també el Govern balear, compartim, com ha dit la Sra. Joana Vidal, que el Govern marqui estratègies i marqui actuacions dirigides també a aquestes altres institucions.

També compartim, com ha dit la Sra. Vidal, per exemple el tema del reconeixement o del treball domèstic. Crec que és molt important, però aquí tampoc no hem de perdre de vista, i crec que aquí la Comissió ha de fer una funció important en els temes que tenim competències. La Sra. Vidal ha fet referència, em pareix molt positiu, al tema dels accidents domèstics, però crec que aquí, i tal vegada a través de la Comissió es podria fer, ja que vaig veure als mitjans de comunicació que s'estava estudiant la possibilitat d'un reconeixement del treball domèstic. És a dir, abans d'analitzar per ventura els accidents domèstics hi hauria d'haver un reconeixement per part de l'Estat, vendria en aquest cas, del treball que fan moltes dones, a vegades no adquirit de manera voluntària, sobre el treball domèstic. Per tant, a través d'aquestes actuacions que vostè ha dit que fa la Comissió Interdepartamental de la Dona en col·laboració amb l'Institut de la Dona, que ens sembla fonamental perquè jo crec que seguir els mateixos camins d'actuacions que realitza Europa i que també es realitzen a nivell de l'Estat, també a través de Balears es puguin fer aquests tipus d'aportacions.

Podríem allargar molt més, però la veritat és que pot donar per molt aquesta intervenció, però jo només li diré que, naturalment, i és insistir en una idea que ja vaig dir jo mateixa, fins i tot, quan vostè va fer la presentació, o quan vàrem aprovar el Pla: jo crec que tampoc no hem de perdre de vista que no aconseguirem la igualtat completa a través d'aquest pla, n'hem de ser conscients; el que això suposarà és una passa més cap a aquesta igualtat, i creim que amb les actuacions que es duen a terme..., i també dir que *mal de muchos, consuelo de tontos*, per ventura no és un bon consell. Crec que la nostra comunitat podem dir que realment no és una d'aquelles on la situació de la dona sigui la més dolenta; estadístiques, no precisament del Govern balear, sinó a nivell general, si bé és cert que l'atur de les dones encara és molt més alt que l'atur dels homes, també és cert que el nivell d'atur de les dones a les Balears està més a prop de la mitja europea que no de la mitja de l'Estat espanyol. Què vol dir això? Ahir vostè va fer -o algú va fer- referència a una presentació d'un estudi sobre la pobresa que, naturalment, hem de continuar fent actuacions, però jo crec, sense fer-nos perdre punts de vista que hem de continuar treballant -no vull ni podem dir que totalment ja hem aconseguit la igualtat- jo crec que hem de fer una visió en positiu; algú aquí ha parlat en positiu i diré que crec que anam millorant i que poc a poc, per ventura hauria de ser un poquet més aviat, però poc a poc aconseguim passes per aconseguir aquesta igualtat. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ferrando. Per contestar, Sra. Estaràs té la paraula.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA (Rosa Estaràs i Ferragut):

Gràcies, Sr. President. Començarem, pel mateix ordre d'intervencions, a procedir a totes les respostes.

En primer lloc, els comentaris de la Sra. Vidal sobre l'increment d'ajuda a domicili efectivament és un tema que podem contemplar i que pot ser objecte d'estudi. Les dades que jo tenc en aquests moments per a ajuda a domicili, se'n beneficien també més dones que homes, però per ventura específic per a dones treballadores és un tema que es podria contemplar. En segon lloc, en el tema de formació hi ha els cursos, que jo crec que és important la part de formació, i després hi ha tota una sèrie d'accions encaminades a donar suport a les dones perquè puguin tenir un lloc de feina, concretament, l'oficina a la qual vàrem donar suport a la Cambra de Comerç i totes les accions de les iniciatives comunitàries o totes les accions que hem fet des del CEI per incentivar les dones emprenedores, però si, efectivament, hi ha una part de formació i després hi ha una part de recerca de feina on hi ha una feina a fer.

En el tema de l'Ibavi, la veritat és que estic contenta que a través d'aquestes feines de la Comissió s'han donat, com he dit abans, 30 punts a totes aquelles famílies monoparentals perquè pensàvem que eren les que tenien major necessitat. Evidentment dins aquests còmputos hi ha tot el tema que vostè deia de la prioritat per salari social: sempre es comptabilitzaran amb més punts els que tinguin una situació econòmica més agreujada, però era important que es contemplés el tema de la dona com a un tema específic amb una puntuació específica. Avanç ja una pregunta que m'ha fet la Sra. Bover en el sentit que durant els anys 96 i 97 s'han adjudicat 296 habitatges i, d'ells, 117 s'han adjudicat a famílies monoparentals, la qual cosa ens dona a entendre que s'han complert aquests percentatges; 52 habitatges són de parc nou d'un total de 159, i 65 habitatges de parc antic d'un total de 100 habitatges.

Diré també, en relació als convenis amb la Conselleria de Treball, que en aquest moment, en el si de la Comissió, s'ha estudiat, per part de la Conselleria de Treball, tot el que feia referència a la sinistralitat i al risc en el treball domèstic, i esper que a la propra compareixença meva puguem donar resultats en aquests temes, però és una de les feines que es va plantejar també la Comissió Interdepartamental de la Dona i que creim que era altament positiva. En el tema de guarderies, efectivament allà on tenim una gran feina per fer és a l'àrea, jo crec, de benestar social, primer en les situacions de marginació però també en els serveis per poder fer compatible aquesta dualitat de feina i de repartiment de les feines de la llar. En aquest sentit hem firmat qualche conveni amb un parell de col·legis per tal de poder posar menjador i poder tenir guarderies perquè les mares poguessin sortir a fer feina, però també serà una de les assignatures que haurà de resoldre aquest pla o, més aviat, altres, perquè crec que seran actuacions que s'hauran de fer durant molt de temps.

En relació al Sr. Portella, bé, dues coses; en primer lloc és cortesia contestar la premsa, no som responsable del fet que la premsa em demani les coses en un moment o en un altre, i no ha estat decisió, en cap cas, premeditada de cap dels membres d'aquesta comissió el que ha succeït i, en fi, em sap greu que vostè hagi tengut mals pensaments en aquest sentit, però no hi ha hagut res orquestrat.

Quant al nivell d'autocrítica, jo entenc que jo venia a presentar avui aquí un pla que té tres anys de vigència i les realitzacions fetes el primer any, no està desenvolupat, ni molt manco, tot, queda molt per desenvolupar, i també crec que el Pla no arreglar, ni molt manco, el problema que existeix, però sí que serà una passa més. Hi ha moltes accions que no s'han complert perquè se suposa que tenim tres anys, si no jo ja hauria de presentar el tercer pla i, clar, he de fer el meu nivell d'autocrítica amb la valoració final del Pla, perquè hi ha aquí moltes accions -les tenc assenyalades- en les quals no hem fet res, però s'entén que tenc tres anys per poder dur a terme aquestes accions. Per tant, no té res a veure amb la seva repetició de làmines, per tres vegades; no són làmines, jo em prenc el tema molt seriosament, sinó que són actuacions, criticables o no, millorables o no, però són actuacions que feim en compliment d'aquest pla.

No vull enganyar ningú, no vull celebrar la festa de l'engany en aquest parlament, sinó que es tracta del fet que hi ha dues maneres -i això també va per al Grup Socialista- d'entendre els organismes d'igualtat d'oportunitats: un, crear un institut de la dona; llavors, què fa un institut de la dona?, agafa el trosset de cada conselleria, pressupostari, humà i de mitjans, i el se'n du dins un edifici, es fa un pressupost propi de l'Institut i tot ho fa l'Institut; és un sistema. I després hi ha un altre sistema que és el que fa el Govern balear que és el de la Comissió; ens reunim cada mes o dos mesos els representants de la Comissió i cada un aporta la seva àrea dirigida a la meua presidència i a la direcció de la directora executiva i intenta comprometre que cada conselleria, en la seva àrea, amb els seus doblers, faci aquestes feines. Moltes ja es feien i no per això les he de deixar de sumar i no les he de deixar de dir, perquè si no resulta que només posaríem aquí i contemplaríem, aquest pla no seria real, perquè quan deim que hem d'informar sobre les afeccions que té la dona en matèria de salut idò jo he de parlar del càncer de mama, i el que es fa i el que s'ha fet i el es farà, i no només ho faig jo, és que quan es valora el Pla a nivell europeu o es valora el Pla a nivell d'Estat es fa la comptabilització del que es ve fent, perquè no per fer-ho abans deixa de ser acció en favor de la dona. Jo he de comptabilitzar tot el que es fa en funció de la dona i he d'intentar que cada vegada es facin més coses i he de complir les accions.

Per tant, enganyar no, enganyar en absolut. Per exemple, el tema de les guarderies, no sé si m'ho deia per aquest tema, aquest tema comptabilitza, el Govern manté en aquest moment unes guarderies laborals, que se n'han de fer moltes més, d'acord, acceptaria la crítica que se n'han de fer moltes més, però que comptabilitzen dins un pla de la dona, i que si cada any s'augmenten els recursos idò s'ha de dir: "el que es feia abans era això -jo crec que ho sap tot el món- i el que s'inverteix de nou és això altre", però jo no crec que per fer-les en el passat no s'hagin de comptabilitzar, no, no, i jo crec que altres institucions, quan passin revista al que es fa per la dona idò (...); per exemple, el Consell Insular de Mallorca ens ha de preparar un pla de la dona i jo encara no l'he vist, però el dia que el presenti supòs que hi haurà el que feia abans, que hi haurà una valoració; voldrà dir que tot el que feia abans no hi serà, la novetat del darrer any? Jo crec que no, jo crec que no, simplement, només vull dir això.

Per tant, enganyar no, no ha estat aquest el meu esperit, sinó anar comptabilitzant d'una manera global el que fa la Comissió de la Dona, que recull el que fan totes les conselleries perquè aquest és l'esperit de la Comissió.

Diu que hem posat accions que ja es feien. Repetesc: efectivament, que ja es feien, però que reverteixen en la dona i donen compliment a accions, moltes d'han incentivat i moltes són noves. Aquí hi ha un pla, partim d'aquest pla i partim d'accions que s'han fet idò els darrers dos anys i, sobretot, he quantificat, les úniques que he quantificat, les que és s'han fet l'any 97. Moltes es feien i moltes s'han incrementat, però no han de deixar de quantificar-se.

No he fet demagògia en absolut, no he agafat dades que no siguin d'altres institucions, llevat de les del Fons Social Europeu, però llavors els consells insulars no podrien presentar cap pla, perquè tot ve transferit del Govern balear, i el Govern balear, de l'Estat, és a dir, no he agafat cap recurs que no fos estrictament del Govern i dels fons socials europeus, perquè són crèdits incorporats al Govern balear. No he agafat res dels consells insulars; quan jo parl dels convenis és la nostra aportació, no he agafat aportacions d'altres consells insulars, i, en qualsevol cas, quan jo parl..., vostè ha dit que he fet demagògia dividint entre homes i dones, bé, jo he parlat d'accions específiques cap a dones, i algunes compartides, però que eren molt importants perquè donaven compliment a una acció. Concretament, en el tema de formació hem dit que s'han beneficiat 4.500 dones -més o menys- i és que jo crec que és molt important, que es beneficiïn dels cursos del Fons Social Europeu, i és un dels objectius, que, a la formació mixta, la dona hi participi, i després hi ha una part, de l'eix 3, de cursos específics per a dones, però no he volgut, en cap cas, fer demagògia (...) sinó explicar de quina manera, quan es reuneix la Comissió, cada representant de cada conselleria aporta les accions que fan en dona els seus departaments.

Després, en relació a les preguntes que vostè em va fer, jo crec que era molt més fàcil, com que n'hi havia moltes que estaven realitzades quan em demanava accions, n'hi havia moltes que estaven pendents i n'hi havia moltes que no estaven fetes, era més fàcil deixar passar l'any i fer un balanç anual perquè tendríem una visió molt més de conjunt. Si jo ara li contest preguntes en relació a l'any 98 no serà una visió real del que és l'execució del Pla, quan s'ha de donar un marge de temps a un pla per poder contestar. Per què se li ha de donar un marge de temps?, perquè les accions es puguin executar i tenir resultats. Jo li deia, amb tota la bona fe, que li contestaria les 50 preguntes en aquesta comissió perquè tenia una visió global del Pla i no puntual dels mesos o dels dies que vostè em demanava. No tenc inconvenient en recuperar aquestes preguntes i contestar-les-hi una per una, però jo crec que amb la informació que havia donat les contestava, perquè era una visió globalitzada al cap d'un any.

Bé, ha dit que el Grup Popular té les preguntes; el Grup Popular no té cap..., però, em diu que el Grup Popular té aquest informe que jo he de dur. El Grup Popular no té cap informe, simplement hi ha una diputada, que és la Sra. Ferrando, que és responsable de víctimes del delictes, i lògicament, en la seva qualitat de funcionària, idè té accés a la informació, com tenen accés a la informació tots els funcionaris que fan feina dins la Comissió de la Dona. A mi em sap greu, però oficialment el Grup Popular, com a Grup Popular, no té cap informació. La Sra. Vidal, com a Grup Mixt, no té cap informació, i per tant no és cert que hi hagi grups privilegiats, simplement hi ha una funcionària que fa feina dins el departament, això és tot. Si hi hagués un funcionari d'Esquerra Unida, que hi és, idè també hi ha funcionaris d'Esquerra Unida que tenen accés a la documentació, però això no significa que el Grup d'Esquerra Unida oficialment tenguí la documentació, sinó que el funcionari d'Esquerra Unida té aquella documentació.

Bé, res més. Jo em pos a disposició del Sr. Portella per poder aportar el que sigui més positiu per a aquest pla, però la meva intenció, en tot cas, ha estat fer una recopilació de tot el que duim fet durant l'any 97, i durant l'any 97 el que és nou i el que ja es feia, fins i tot incrementant sempre que incideixi en el món de la dona.

Contestant ara al Grup PSM, efectivament, quan nosaltres deim que hauríem de mentalitzar els consellers..., bé, he de dir una cosa, els consellers de totes les institucions, del Govern balear, dels consells insulars, els regidors, jo crec que hem de mentalitzar-los tots; hi ha gent sempre més mentalitzada i gent manco mentalitzada, i clar, això és un reflex de la societat. En el meu govern, o en el Govern balear, hi ha gent molt mentalitzada sobre el tema i hi ha gent que no n'està gens, i hi ha gent que es va mentalitzant. Aquesta és una tasca que hem de fer no només a nivell de responsables polítics, que sí que és important, sinó a nivell del reflex de la societat. Jo crec que això passa per totes les institucions i, efectivament, és missió, en aquest cas, meva reivindicar molts de temes i fer entendre molts de temes que avui no es comprenen per part de molts de dirigents, del meu partit i d'altres. És a dir, que estic d'acord.

En el tema de l'àrea jurídica em diu que les dones que denuncien tenen uns ingressos baixos i, efectivament, nosaltres ara presentarem la memòria dels serveis d'AVD, i veim que els ingressos, idè sí, són persones amb molt escassos recursos perquè clar, aquesta oficina és gratuïta i sol anar-hi la gent amb pocs recursos econòmics. La gent que té més recursos normalment sol tenir el seu misser i sol acudir més directament al seu misser. En qualsevol cas, la memòria de l'AVD -que la presentarem prest- especificarà quines són les actuacions i el diagnòstic i quin és el perfil de persones que hi acudeixen; la veritat és que està oberta a tots, però hi ha aquesta configuració social del fet que persones amb molts de recursos econòmics sols estar assessorada per altres vies, però també en prenem nota per poder incidir en aquests sectors.

En l'àrea de formació i treball em demana la incidència en el món laboral de les dones pel que fa a l'assistència, característiques del nombre de contractes, tots aquests temes. Jo en aquests moments no els tenc aquí, però no tenc cap inconvenient, en la propera Comissió de la Dona, que ens en puguin donar informació i facilitar-la.

Quant a benestar social, dins l'acció 27 els serveis 603 destinats a dones, bé, diré que quan hem fet la referència de tots els centres que hi havia a Mallorca, a Menorca i a Eivissa, idè hi ha una aportació del Govern a través del pla concertat de prestacions socials bàsiques i diré que centres nous és una assignatura que tenim pendent, tant a Mallorca, com a Menorca, com a Eivissa i Formentera. Jo he fet una relació del que s'estava invertint en aquest moment, fins i tot incrementant, però, efectivament, el tema de serveis socials és un tema que crec que, a més, s'haurà d'incrementar any rera any i s'hauran d'emprendre nous projectes.

monoparentals, i que un poquet, a rel de la Comissió, es va reservar un lot d'habitatges per als casos de famílies monoparentals amb una sortida de 30 punts. He dir també que, en allò que és la memòria escrita, bé, ja ho hem dit, no?: La igualtat d'oportunitats en tots els grups, idè que s'ha produït això.

Pel que fa a ... Perdó, jo crec que... Perdó, he passat de full.

En la part de salut i d'hàbits alimentaris, concretament l'actuació 34, em demanava sobre procediment per a l'envelliment. Aquesta acció no ha estat desenvolupada aquest any, si bé s'han fet coses però no és una actuació que jo hagi comptabilitzat a la memòria. Quan dèiem "preparar les dones per al procés d'envelliment", s'han fet cursos d'aprendre a envellir en distints centres de Tercera Edat adreçats a homes i dones perquè en el procés d'envelliment realment també hi havia una mancança en l'envelliment d'homes. No s'han fet accions específiques i és una de les accions que jo tenc assenyalades com a pendants.

Quant a l'acció 35, de planificació familiar, que era bàsicament facilitar el tema dels accessos a la planificació familiar, vull dir només dues coses: s'ha plantejat dins la Comissió de la Dona que es pogués aprofitar la xarxa hospitalària de la Comunitat per tal de poder insertar el servei de planificació familiar. En aquest moment hi fa feina el conseller de Sanitat i sí que s'ha fet informació sobre educació sexual amb conferències impartides a la Universitat i a tots els centres educatius que així ho han demanat, sobre joventut i sexualitat, per tal de poder informar sobretot els joves i els adolescents tal com deia l'acció 35.

A l'àrea d'educació i de cultura, concretament el que era l'avaluació de llibres de text nosaltres vàrem procedir a una avaluació de llibres de text fa dos anys, amb resultats importants però sense tenir competències. Jo crec que ara que tenim les competències aquesta serà una de les feines més importants, en compliment del principi de coeducació. Aquests resultats, publicació de l'informe a l'STEI de materials de coeducació, que bàsicament eren una sèrie de cursos de formació en coeducació que es varen dur a les tres illes per part de l'STEI per veure, de qualque manera, quin era el desenvolupament integral dels nins i de les nines. El que vàrem fer per avaluar els llibres de text, en principi la idea és, a través de la presència de la Conselleria d'Educació en el si de la Comissió juntament amb l'STEI i els sindicats i juntament amb totes les editorials que editen aquests llibres de text, fer, a través de l'equip d'experts, el seguiment d'aquests llibres tal com vàrem fer fa dos anys d'una manera molt més restrictiva sense tenir competències, i ara d'una manera molt més valenta.

En els convenis en esports, bé, tots els convenis que jo he dit específics en matèria d'esports són convenis interinsulars, perquè quan hem fet la Volta ciclista femenina Internacional,

a Mallorca era en col·laboració amb el Consell Insular de Mallorca -de fet, la presentació d'aquesta volta ciclista es fa en el Consell Insular de Mallorca- però després n'hi ha molts que són interinsulars, com el Campionat d'Espanya absolut femení de tennis o el campionat d'Espanya de petanca o tot el tema del festival de gimnàstica rítmica o de natació sincronitzada, que ja eren temes interinsulars. N'hi havia algun d'insular, per exemple el de natació que es feia a Menorca, o el de gimnàstica rítmica femenina que es feia a Eivissa. En aquests casos s'han fet aquests convenis amb consells insulars però molts d'ells han estat a nivell d'Espanya i, per tant, interinsulars.

En l'àrea de sensibilització, efectivament coincidesc en què és una de les àrees més difícils de valorar. En aquesta àrea hi ha tota la part del repartiment equitatiu de tasques familiars i, de qualque manera, he de dir que tot els tema dels indicadors és un tema que fins i tot a Europa és un tema complicat i que a Europa es treballa en aquest tema. En qualsevol cas, per a cada tema es poden utilitzar indicadors diferents; per exemple, en formació l'indicadors seria com s'incorporen les dones al món del treball i després fer estudis de l'evolució; de l'àrea de sensibilització és molt complicat fer el seguiment, perquè en definitiva és controlar com va canviant la consciència i la mentalitat dels homes i de les dones i necessitam que passi un temps per poder fer aquesta avaluació.

Contestant ara al Grup Socialista, diré que la memòria escrita..., jo ara he presentat la memòria, hi ha moltes anotacions meves, en compliment del que diu el Pla farem un informe anual que serà remès als senyors diputats i a les senyores diputades, i, per tant, la igualtat d'oportunitats..., és a dir, jo vull que vegin la meua voluntat de comparèixer aquí i donar les explicacions que, a més, han quedat enregistrades. Tot d'una que tenguem editada aquesta memòria la passarem, però crec que la igualtat d'oportunitats és total, és a dir, jo don una informació i els diputats recullen aquesta informació i, a partir d'aquí, a disposició de tots i de totes per poder contestar. En allò de la igualtat dels diputats en la documentació és una igualtat total.

En allò de la valoració del primer pla, efectivament resta pendent, i també em comprometo a dur-la; ha costat molt fer la valoració del primer pla perquè hi ha hagut, ha canviat l'estructura del Govern diverses vegades i, amb els canvis d'estructura de govern ha costat molt poder tenir l'avaluació per àrees i per departaments, perquè molts de departaments han passat d'una conselleria a l'altra, i el retard del segon pla és molt simple i, a més, ho vaig dir a la meua compareixença: no volíem treure aquest segon pla sense que hagués tenguut lloc la Conferència de Pequín i sense que s'hagués aprovat el pla comunitari, perquè volíem emmarcar aquest pla en el quart pla d'acció comunitària i en la Conferència de Pequín i el pla europeu. En qualsevol cas l'Estat ha fet el mateix, tant quan governava el Partit Socialista com quan han governat els Populars: d'un pla a un altre s'ha hagut d'anar sempre a remolc del comunitari; el comunitari és el quart, el de l'Estat és el tercer i el de la Comunitat és el segon. Si miram els plans de les altres comunitats estam pràcticament en la mateixa línia.

Quant a les preguntes que em va fer en el seu dia el PSOE, em vaig remetre a la compareixença per allò mateix que he dit: contestar quan no s'ha fet una avaluació global de tot l'any, idè potser una acció, per exemple l'acció de

formació, durant el setembre hi ha unes actuacions i el desembre és una actuació molt més complerta perquè s'ha executat l'acció en la seva totalitat, i esperava la meua compareixença per tenir una visió anual i de conjunt. Falta..., diu la representant del Partit Socialista que una cosa són les preguntes escrites i l'altra és el deure de comparèixer. Efectivament, jo he comparegut, he contestat tot allò que se m'ha demanat, no tenc inconvenient, un cop feta aquesta avaluació, de contestar les seves preguntes escrites, però havia d'esperar aquest any per poder fer l'avaluació, i quant a la falta de compliment, diu que, paraules, no me'n falten però fets sí. Simplement jo crec que aquí he presentat fets, paraules poques, he presentat molts de fets concrets; es poden criticar els fets, es poden criticar les accions, però ningú d'aquesta comissió em pot dir que no s'hagin fet fets i que no s'hagin fet actuacions. Per tant, no hi ha cap truc.

A mi em sap greu que la representant del Partit Socialista no vegi aquest pla com a una eina positiva i que s'hagin fet accions, unes més criticables que altres, però importants, i evidentment totes aquestes accions que jo he dit idò tenen un pressupost, i vàrem ser valents, quan vàrem fer el Pla, de dir que pressupostàvem aquest pla en 3.000 milions; en canvi el seu grup, que presideix precisament l'àrea de benestar social d'una altra institució no ha estat capaç de quantificar mai un pla. Per tant, vostè fa una crítica, que me la fa a mi, i jo crec que hauria de ser molt autocrítica amb el seu grup, que ni tan sols, quan presenta un pla, el quantifica. Allà sí que hi ha moltes paraules i no fets, però, en fi...

La següent cosa que vostè em deia era el tema de..., m'ha passat a demanar les preguntes i em diu coses de les quals jo he quedat molt sorpresa perquè, o vostè no m'ha escoltat o vostè no m'ha entès o jo no m'he explicat bé. Vostè em demana quines són..., que les accions d'igualtat d'oportunitats s'han de circumscriure a polítiques generals. Jo m'he cansat de repetir-ho, poden veure la cinta o l'acta quan surti; em diu quines persones són les que formen part d'aquesta comissió i quantes reunions. Bé, no hi ha cap problema, jo ara passaré a dir-li però, en fi, jo he dit en aquell moment, he explicat perfectament en base a quin decret, vàrem canviar la Comissió i vàrem fer participar totes les conselleries precisament en compliment del que havia dit Europa en el quart programa d'acció comunitària, que havia recollit el principi del (...).

Ara li passaré a dir perquè vostè vol saber el nom exacte de les persones que en formen part i no hi ha cap problema; la presidenta som jo; hi ha nou vocals: Catalina Terrassa Crespi, directora general de Règim Hidràulic, Rosa Arregui (...),

secretària general tècnica de Treball, Antoni Ramos i Amengual, director general de Transport, Pep Amengual Antich, interventor general de la Conselleria d'Economia, Alejandro Espinós, de la Conselleria de Funció Pública, el director general de Sanitat, el secretari general tècnic de la Conselleria d'Educació, la directora general de Promoció Industrial i el secretari general tècnic de la Conselleria de Turisme; directora executiva, Pilar Mir i secretària d'actes, Amparo Solanes. Quantes reunions ha tengut la Comissió?, la Comissió ha tengut sis reunions; si vol també li puc donar totes les dates, però crec que també allargaríem un poquet massa la Comissió, però vaja: 22 de gener, 19 de març, 21 de maig, 26 de juny, 29 d'octubre i 1 de desembre, que han estat les sis reunions que ha tengut la Comissió per poder-nos coordinar.

Em diu que la premsa tenia dades i els grups parlamentaris no i, per tant, no hem desenvolupat el principi d'igualtat d'oportunitats. No, no, la premsa no té més dades que les que tenen vostès, simplement és que la premsa m'ha demanat, en el moment que m'ha fet les preguntes, si els podria passar una relació dels resultats de l'Oficina d'ajuda a les víctimes del delictes. A vostè, li he dit oralment; si vol una còpia ara mateix li faran, però no hi ha cap dada que tengui la premsa que no tinguin els diputats.

Quant als convenis d'AVD amb Menorca i amb Eivissa, hem firmat convenis amb els consells insulars d'Eivissa i de Menorca i jo li puc garantir que aquestes oficines funcionen i li presentaré, en qualsevol cas, les memòries d'aquestes oficines. Concretament ha fet referència a la d'Eivissa que, a més, així com la de Menorca té més casos, la d'Eivissa no tenc inconvenient en passar-li una memòria exhaustiva de la feina que fa; pensin que es va obrir el mes de setembre, i en tres mesos ha tractat 45 casos de violència domèstica, 25 de físics i psíquics i 20 de psíquics, 3 d'abusos sexuals i 3 de tràmits de separació. En el conveni amb el consell insular, aquest posava el personal, nosaltres posàvem..., hi havia un conveni que també li puc facilitar i que vostè pot saber com funciona, però, efectivament, "*no ha hecho nada nuevo*", jo li dic que ha fet coses molt noves; quan es crea una oficina d'ajuda a les víctimes del delictes i específicament s'informen aquelles persones que hagin estat víctimes de fets delictius, majoritàriament dones perquè són les que pateixen més violència i són víctimes més propiciatòries que els homes, idò es fa un servei especialitzat que és una cosa nova i, per tant, és important dir que s'ha fet alguna cosa nova. Quan vostè diu que vostès demanaven l'oficina i que després nosaltres vàrem agafar la idea, en fi, no crec que sigui aquí el moment ni crec que sigui seriós dir de qui va ser la idea o de qui no, allò important és que el servei es faci però, simplement, vull recordar-li que les oficines d'ajuda a les víctimes del delictes es varen inaugurar per aquest govern l'any 1989, i vàrem ser pioners a tot Espanya perquè només n'existien dues, una a València i l'altra a Barcelona, i a iniciativa d'aquest govern.

Aquestes oficines compleixen la tasca d'informar les víctimes de delictes i, al mateix temps, la d'informar les dones dels seus drets, i agrupam aquestes dues funcions a l'oficina perquè pensàvem que es podia fer perfectament. Hi ha una persona especialitzada en temes de la dona,

especialitzada en donar aquest servei, i se suposa i així ho hem constatat, que quan nosaltres hem fet una selecció, per exemple a les oficines de la policia o a les oficines dels jutjats, la persona que és interlocutora vàlida per tractar una persona víctima d'un fet delictiu, que normalment hi acudeixen dones, és una persona absolutament vàlida per poder informar, si es té la preparació, dels drets de la dona. Per tant, no hi ha una confusió, és que es donen aquests dos tipus de serveis dins les oficines. Una altra cosa diferent és que, segons els balanços que ens vagin presentant, s'hagi d'augmentar el tipus de personal; no hi ha cap problema, en aquests moments els consells insulars de Menorca i d'Eivissa ens han demanat un augment en el conveni i, per tant, haurem de firmar un nou conveni i un augment perquè tenen, sobretot la d'Eivissa, moltíssima de feina i, per tant, jo la convid a poder veure la memòria del que es fa allà; es fa alguna cosa nova, es fa un servei més. Pot ser que abans, quan no existia l'oficina, es donàs per altres serveis diversificats; aquí es dona un servei molt important i, en fi, la convid a poder veure el que es fa en aquesta oficina. En relació al fet que no tenen dotació, idè sí que tenen dotació, jo també li facilitaré la còpia del conveni perquè vostè pugui veure com duim a terme aquestes oficines.

Després vostè em demana, pel que fa a l'àrea de treball, em demana quines beques i quines subvencions. Idè no tenc inconvenient tampoc en facilitar-li les beques que s'han donat a les dones. Hi ha un ventall molt gros, de beques que se'ls han donat per als diferents cursos; no tenc cap inconvenient, jo crec que ara que seríem a la comissió, amb noms i llinatges de totes les dones a qui s'ha donat tota una sèrie de beques.

En el que són subvencions per al tema de treball, jo també els puc dir que en tema de comerç hem aprovat 20 expedients per 13.600.000; Centre europeu d'empres innovadores ha donat 9 ajudes per a indústria, 48 per a serveis, 3 per a informàtica, 1 per a agricultura, a Eivissa, 3, a Menorca, 4, a Mallorca, 54, l'institut balear de disseny ha seleccionat quatre dissenyadores, amb unes beques, per a tota una sèrie de projectes, s'han donat una sèrie de crèdits subvencionats per a indústria, per a comerç, també a fons perdut per a indústries, cosa que els ha suposat una sèrie de punts a l'hora de poder-hi accedir, i no hi tenc inconvenient, crec que en la meua intervenció ho he explicat més o manco detalladament, he explicat la subvenció per renda de subsistències, societats denominades laborals, limitades laborals, cooperatives, i això ha estat fruit de la comissió. Quan ens vàrem seure amb la comissió, vàrem pensar que la Conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria tenia una tasca a fer; la seva representant, Rosa Grijalba, ha estat l'encarregada de redactar la normativa legal, que donava més puntuació pel fet de contractació de dones fixes en atur o de promoure projectes (...) per dones, ha tengut uns resultats, que són els que hem presentat avui, i això era una cosa important, fruit d'aquest pla.

En relació amb l'àrea de benestar social, em diu pisos d'acollida, que jo n'havia dit quatre, bé, quatre eren els primers pisos que va donar l'Ibavi, que va cedir l'Ibavi, fa un parell d'anys. Em diu que quantes cases hi ha; bé, a Menorca, jo he dit que hi havia tant a Maó com a Ciutadella tota una sèrie de serveis que són de titularitat d'ajuntaments en conveni amb el

consell insular, però que també estan finançats a través de subvencions rebudes del pla concertat de prestacions socials bàsiques. Vostè coneix aquest pla i en (...) fetes també per part de l'Ibavi, diré el mateix que he dit abans, és un tema en què tenim una sèrie d'instal·lacions, crec que ja ho he explicat, en què participam, però crec que, donada la demanda, serà un tema que haurem d'afrontar al compliment d'aquests tres anys.

Vostè em diu llavors que jo m'aproprii d'activitats de sanitat i que m'adjudic coses de sanitat. No, no, és que sanitat forma part de la comissió. Em sap greu que vostè no entengui el que és el *meins (...)*ning, em sap molt de greu que vostè no entengui que..., em diu al principi que *las actividades de la igualdad se tienen que integrar en políticas generales*, i vostè no em deixa que hi integri les polítiques de sanitat, i jo hi he d'integrar les polítiques de sanitat, per tant, no és que jo m'adjudiqui coses de sanitat, és que sanitat tracta la part de ginecologia, sanitat tracta la part del càncer de mama, dona compliment, bàsicament, al que són les accions 33 i 32 del pla, quant a millora de qualitat de vida i millor coneixement de la salut de les dones, i jo he de comptabilitzar aquest tema. A més, des que tenim la comissió estructurada amb aquesta nova estructura, han incrementat considerablement les consultes de ginecologia, han incrementat considerablement les mamografies, i, per exemple, la Conselleria de Sanitat ha finançat l'adquisició d'un ecògraf per al centre de salut de Tramuntana.

Això són accions que jo he de comptabilitzar com a Comissió de la dona. Evidentment, no totes es fan des de l'any 97, es fan des d'enrera, però és una despesa que té el Govern al pressupost de l'any 97 i que jo he de comptabilitzar.

No m'aproprii absolutament de res, sinó que jo he de presentar el que gasta el Govern en matèria d'igualtat d'oportunitats, d'acord amb aquest pla, i jo present això. L'any que ve, quan vengui, els diré: "això que hem gastat, ho continuam gastant i, a més, hem gastat això altre". Hem de tenir un punt de sortida en què jo he d'explicar les consultes de ginecologia, perquè, que jo sàpiga, parteres, visites postpart, malalties en gestants, en fi, això no es fa als homes, fora que vostè em vulgui explicar ara una nova pel·lícula.

Les mamografies o els diagnòstics prenals i el seguiment de l'embaràs es fa per part del Govern balear, és una despesa comptabilitzada dins el nostre pressupost, ecografies d'alta resolució, les ecografies (...)iques, jo les he de comptabilitzar, igualment que les mamografies o les consultes d'unitat de mama, moltes de les quals, a més s'han posat en funcionament l'any 97.

Vostè em diu que precisam d'un pla de la dona per preveure el càncer de mama; en absolut, un pla de la dona que no prevegi el càncer de mamà no és un pla. Per tant, aquest pla havia de contemplar el tema de mama i el tema de ginecologia, perquè, si no, no seria un pla. Que això no és novetat i que es feia abans? És evident, però això no significa que jo no ho hagi de quantificar, perquè costa uns doblers, i ho he de quantificar en aquest pla.

Després, em deia vostè que cap conselleria participa econòmicament en aquest II Pla, idè, jo li dic que totes hi participen, cadascuna dins les seves àrees. Hi ha conselleries que hi participen menys; Funció Pública, per exemple, hi té menys participació perquè les seves àrees són menys participatives, o Foment, que es dedica a un altre tipus d'àrees, però totes les conselleries comprometen una part del seu pressupost; hi ha dues maneres de fer-ho, com li he dit, una és que jo agafàs el tros econòmic i de persones de cada conselleria i fes un estatut, o conselleria per conselleria, les comissions formar tot el que fa cada una de les conselleries. Per tant, n'hi ha una participació econòmica, perquè si no, jo no hagués pogut presentar els esdeveniments esportius femenins, no hagués pogut presentar 4.000 dones formades, no hagués pogut presentar els cursos específics per a les dones o no hagués pogut presentar els avanços en càncer de mama o actuacions, com he dit, en el pla de la sida adreçades a les dones, o no hagués pogut presentar distints temes socials o distints temes juvenils; en fi, no hauria pogut presentar la meitat de coses d'aquest pla.

Quan vostè diu que, en el pressupost, vostè hi llegia 37 milions per a la Comissió de la dona, és que jo ja estic cansada de repetir-ho, la Comissió de la dona és una comissió que té totes les conselleries en el seu si, evidentment, per poder funcionar la part de funcionament normal, té 37 milions, per poder pagar la directora executiva, entre d'altres, per poder pagar la secretària i per poder tenir funcionament, però la comissió no són aquests 37 milions, la comissió són totes les conselleries del Govern, representades per un director general, o secretari general, bé, amb rang de director general, dins el si de la comissió, i cada una aportant-hi el seu granet d'arena. En absolut, el pressupost de la comissió de la dona és de 37 milions, sí el pressupost de funcionament del que és la direcció executiva, del que és l'oficina principal.

Quan em diu que *se adueña de datos que no son del plan, no se han invertido 1.100 millones, sino la mitad del presupuesto del Govern*. No. Jo aquí he explicat exactament quines són les seccions que anaven adreçades a la dona, n'hi havia algunes de mixtes, evidentment, en els cursos de formació, n'hi ha una part d'específics i una de mixtos, és que ho he dit clarament, a més, però se n'han beneficiat 4.000, i jo crec que s'ha de comptabilitzar, perquè s'ha fet que hi participin aquestes dones.

Em sap greu que a vostè li sàpiga greu..., a vostè li sap molt de greu que jo hagi vengut aquí a justificar 1.100 milions, perquè com que li hem dit que no els teníem, que no eren enlloc, i vostè creu que fem el que fan vostès, no quantificar els plans i dur-los d'aquella manera, és clar, creu que jo hi faria el mateix; aquí jo l'he quantificat. Digui'm vostè quin és el concepte que no li pareix bé, digui'm vostè quins són els doblers que no li pareixen ben gastats, digui'm vostè en què no se n'han gastats per a les dones i ho discutim. Ara, tirar una bolla a l'aire, no em va bé. Vostè digui'm exactament quina actuació considera que..., que m'he apoderat de dades que no són meves, en quina actuació no s'han invertit els doblers que jo he dit que sí que s'hi han invertit per part del Govern, parlarem d'aquesta actuació i la hi explicaré sense cap problema.

I en relació amb el reconeixement al Partit Popular, li donaré l'agraïment pel suport, li donaré també l'agraïment per la seva intervenció, i diré que recull una idea que podem plasmar també a la propera memòria, el segon any, i és un reconeixement al treball domèstic, que el podem plantejar a la propera conferència sectorial entre tots els organismes d'igualtat d'oportunitats, que, en definitiva, també donarà compliment a una acció del pla, i mirarem també de quina manera, a nivell d'estat, es pot fer aquest reconeixement per poder-hi donar compliment.

Res més, agraeisc a tots els grups la seva intervenció i em pos a disposició de tots per a la contrarèplica.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Estaràs. Intervencions en torn de rèplica. Sra. Vidal, té la paraula.

LA SRA. VIDAL I BURGUERA:

Moltes gràcies, Sr. President. Molt breument també. Com he dit al principi de la meva exposició, no entraria en cada una de les seccions que contempla el pla, sinó que em centraria en dues o tres actuacions que m'agradaria, si és possible, que s'incorporassin al futur pla, al futur pla, no, a les possibles actuacions que es durien a terme en el pla del 98.

Jo, particularment, tenc molta fe en els polítiques preventives i crec que podria, com molt bé ha dit la consellera, a través del pla concertat, el Govern balear marcar unes pautes als consells insulars quant que es fomentàs i es potenciàs l'ajuda a domicili. S'ha dit que ja es feia l'ajuda a domicili, que ja hi havia uns recursos, però aquesta ajuda a domicili està normalment dirigida a persones grans. A mi m'agradaria, si és possible, que l'any que ve es contemplàs un programa específic d'ajuda a domicili a la dona.

També crec que seria interessant per part del Govern, tenint en compte els nivells competencials, definir el que és el Pla concertat de prestacions bàsiques, algunes de les funcions del qual són assessorar, informar, ajuda a domicili i centres d'acollida. Recordar als ajuntaments aquest 6% de dedicació de les seves partides econòmiques, del seu pressupost, a temes socials. Això faria que aquests convenis que tenen amb els propis ajuntaments, si cadascú tengués la seva competència, poguessin dur a terme accions, com serien reforçament de centres d'acollida i ajuda a domicili, però, evidentment, si l'ajuntament no assumeix la seva pròpia responsabilitat i la seva competència, que és assessorar, informar i segons quines actuacions, després, aquest pla concertat, molts recursos que s'hi destinen, s'han de diversificar, per tant, ja es tractaria de marcar prioritats i pautes, com he dit, i jo crec que seria interessant que el Govern de la comunitat marcàs prioritats i pautes, com he dit, i jo crec que seria interessant que el Govern de la comunitat marcàs i, vull dir, quasi quasi exigís que fos aquest tema, aquest programa, prioritari, amb vist a l'any que ve.

També, si és possible, que es posàs en marxa aquest programa de guarderia a barriades de Palma, amb el doble sentit de formar les persones amb aquests programes de formació i que, a la vegada, poguessin ser les persones formades les encarregades per dur a terme aquest sistema de guarderies.

També estic contenta que s'hagi parlat que es faria..., jo havia parlat d'estadístiques de sinistralitat, em pareix més complet el que ha demanat la Sra. Ferrando, jo no m'havia atrevit a tant, però també les estadístiques de sinistralitat formen part d'un programa d'uns estudis que ha fet la Conselleria de Treball i que també m'agradaria que es contemplassin els dos vessants, vull dir, que es tengués en compte aquesta estadística amb aquesta sinistralitat laboral, apart que també la conselleria ha contestat a la representant del Grup Popular que durien a terme un altre programa a posta.

No hi he estat tan avançada, no m'hi he atrevit, però, evidentment, està dins tots els nostres caps el que podrien ser ajudes, les quals, per ventura, no estan en les nostres mans, però sí en les del Govern. La Sra. Ferrando ha comentat el que serien altres tipus d'ajudes, podrien ser cotitzacions d'ajudes de la seguretat social per a persones que fan feina a ca seva, que no tenen cap tipus d'ajuda, aquestes dones que hi fan feina, no cotitzen, i quan es jubilen, a més a més, tampoc no tenen aquest tipus d'ajuda. Jo no m'hi he avançat tant, però ja m'agradaria que això fos així.

Baixes per accidents laborals, ja m'agradaria que també fos així. Però bé, si per ventura no ho pot ser en el 98, que sí es tenguessin en compte aquests dos eixos que jo he marcat, i això podria ser més amb vista a un futur, la qual cosa tampoc no està en les nostres mans.

I també, per acabar, diré que la liberalització de la dona passa, evidentment, per la independència econòmica, vull dir que les dones no podem controlar mai la nostra pròpia vida si no és a través de la formació i de l'educació. Per tant, si hem de tenir una dependència econòmica de l'home, realment, la nostra llibertat quedarà molt minvada. A posta, la responsabilitat que tenim nosaltres aquí és formar i educar, sobretot aquest sector de la població que, segons les estadístiques que coneixem, és el més desfavorit, i crec que el pla del 98 ha de marcar aquestes prioritats cap a aquests sectors, sense oblidar, evidentment, totes aquestes actuacions que s'han dutes a terme, però, per a mi, crec que haurien de ser més secundàries, tenint en compte les pròpies necessitats. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Vidal. Sra. Bover? No hi ha més intervencions? Sra. Leciñena, té la paraula.

LA SRA. LECIÑENA I ESTEBAN:

Gracias, Sr. Presidente. Brevemente, Sra. Estaràs, porque creo que hablamos de dos planes distintos, uno es el plan teórico y retórico que usted presenta, y otro, el real. Si su plan es descentralizado y compartido por todas las consellerias, ¿por qué sus propios consellers la contradicen?, porque usted no ha dicho nada.

Valoramos positivamente este II Plan, lo dijimos en su día, lo volvemos a decir ahora, lo que no valoramos positivamente es el grado de cumplimiento por parte del cumplimiento del plan, o sea, no confunda. Creemos que los planes deben servir para solucionar problemas que existen, para cubrir las carencias, y no para hacer un englobamiento de todas las actuaciones que se hacen en un colectivo como es la mujer.

Sigue sin dar respuestas concretas a las preguntas que le hemos formulado, y que usted se haya comprometido a contestar en esta comparecencia. Nosotros no creemos que sea el sitio oportuno, por lo largo que eran, por la especificidad que pedíamos en las respuestas, usted se había comprometido y no lo ha hecho, y las habíamos formulado al año, no a los meses de empezar a (...), al año de estar el plan. En ningún momento le exigíamos que, si no había planes, o sea, acciones que se hubieran completado, (...). Creemos que hicimos las preguntas en el momento que creemos oportunos, no tiene que valorar usted si es oportuno, o no, usted simplemente tiene que limitarse a dar contestación a lo que se le pide.

Creemos que no se han usado indicadores, ni cualitativos ni cuantitativos, porque si se hubieran usado, sabríamos que este plan no ha servido para modificar la situación de la mujer en nuestra comunidad autónoma, no ha servido para modificar la situación laboral de la mujer, no han disminuido los casos de malos tratos, no se han creado las infraestructuras suficientes para facilitar la incorporación de la mujer en igualdad de condiciones a cualquier tipo de actividad de la sociedad. Usted mismo ha dicho que son suficientes las guarderías laborales que hay. No hay centros de día para personas mayores dependientes de una tercera persona, que conviven en la propia familia, etc.

Respecto a las oficinas de información de la mujer que se han creado en Ibiza y en Menorca, las valoramos positivamente y en ningún momento decimos que no sean necesarias, estas oficinas, incluso he recordado que nosotros ya las pedíamos hace tiempo, lo que sí que decimos es que funcionan insuficientemente, y no por culpa del personal que hay allí, sino porque creemos que el personal que han dedicado ustedes es insuficiente, que el tiempo que dedican es insuficiente, es un personal compartido y yo pienso que tendría que ser un personal con una dedicación exclusiva, inclusive hablan de personas con experiencia, pero el problema es que esa persona con experiencia tiene el tema de menores, tiene el tema de la mujer y, encima, tiene el tema, por lo visto, de la Oficina de vigilancia y prevención, esto demuestra la escasez de medios que tiene. Nosotros lo que pedimos es que estas oficinas se doten verdaderamente por personal suficiente con una dedicación completa y con más medios, porque solamente disponen estos convenios de 2'5 millones, y queremos una cantidad suficiente. El convenio, no de la oficina, sino para trabajar en el tema de víctimas del delito, no tiene ninguna dotación, no consta, y a mi me contestaron en el pleno que tuvimos hace unos días en Ibiza que no había ninguna dotación, una de las dos conselleras no está informada correctamente, por lo visto.

Como hemos dicho, creemos que la Sra. Consellera de Presidencia se está apropiando de datos y hechos, no directamente de la aplicación de este plan, pero cuando tengamos, porque espero que la Sra. Estaràs cumplirá con su compromiso, que acaba de adquirir, cuando nos emita el informe anual del grado de cumplimiento de aplicación de este plan, haremos las interpretaciones y actuaciones que creamos oportunas. Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Sra. Ferrando, exclusivament en rèplica a la Sra. Estaràs.

LA SRA. FERRANDO I BARCELÓ:

Sí, i si li pareix bé, Sr. President, per una sèrie d'al·lusions que hi ha hagut a la meva persona, com a funcionària, com que tenia una *deixona* privilegiada.

Molt breument, efectivament, des de l'any 90, Margalida Ferrando, nomenada per la Sra. Consellera, fa feina a l'Oficina d'ajudes a les víctimes del delictes, i, per aquest tema, he dedicat una especial atenció al tema de la dona, i també des de l'any 93 fins a l'any 96 va ser la directora executiva de la Comissió interdepartamental de la dona; no és que tenguí..., i també dins el partit sempre se m'adjudica, a mi, el tema de la dona. No és que jo en tenguí una informació privilegiada, cosa que tampoc no em pareixeria tan sorprenent, que el partit que dona suport al Govern tengués una determinada informació privilegiada, però, en qualsevol cas, per interès propi i per la funció en què faig feina, també al Govern balear, tenc aquesta informació, i per interès propi perquè sempre el tema de la dona, com dic, des de l'any 90, m'ha preocupat.

Quant al treball domèstic, faré un aclariment, i em pareix molt bé que la consellera hagi recollit aquesta proposta que hem fet, he de dir que no és una proposta que faci tampoc el Grup Popular, jo he vingut recollint, pel que deia abans, perquè he fet feina en el tema de la dona, una idea que han demanat les mestresses de casa, les associacions de mestresses de casa, a nivell de tot Espanya, un reconeixement d'aquest treball domèstic, de les hores i hores que les dones que s'han dedicat a la llar han dedicat a aquesta feina, i que aquesta feina tenguí un cert reconeixement. És un treball difícil. Primer de tot, s'està fent un estudi per poder analitzar quin és el reconeixement d'aquesta tasca i després veure quin tipus d'ajuda es poden dur a terme. És una proposta que s'ha de recollir aquí, i la idea era que, a nivell de la comissió, ja que té contactes amb l'Institut de la dona i amb les comissions sectorials, es doni suport a aquesta proposta, la qual, com deia, ja feien les mestresses de casa; que després d'aquest estudi, d'aquesta anàlisi, de reconeixement del treball domèstic es pugui dur a terme, com elles mateixes demanen, una determinada cotització a la seguretat social, supòs que això encara seria molt més, però, inicialment, sol·licitàvem aquest reconeixement o aquest suport a aquesta petició feta per les mestresses de casa. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ferrando. Ja per tancar, Sra. Estaràs, té la paraula.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA (Rosa Estaràs i Ferragut):

Sí, per contestar a la Sra. Joana Vidal, estic apuntat aquí el tema d'ajuda a domicili per a dones, per estudiar-lo en la propera comissió; en el tema d'estadística laboral, en què ens han demanat sinistralitat domèstica i el que m'havia demanat la Sra. Bover, el percentatge d'incidència en el món laboral, a la propera comissió, i ens hi plantejarem també el tema de guarderies a barriades; no em puc comprometre en aquest moment a res, però sí que em puc comprometre, almanco, a estudiar-lo.

En relació amb la intervenció de la portaveu del Grup Socialista, no hi ha dos plans diferents, hi ha un pla, que és el que vàrem aprovar el novembre de l'any 96, i jo n'he presentat una memòria. Aquesta memòria pot agradar més o manco, s'ha fet amb tota la bona intenció, donant compliment a les seccions.

Jo crec que hem agafat un ventall de tot el que fa en aquest moment el Govern, accions noves i accions que no feia però que no per això s'havien de deixar de contemplar, i que es varen contemplar i que es contemplaran en el I Pla, es contemplaran en el II i en el III, perquè són accions que sempre sortiran en els plans, i, per tant, s'hi han de reflectir, aquí.

Quan nosaltres deim que un pla..., vostè em diu que no ha de ser un recordatori del que es fa. Jo crec que sí, que un pla és un recordatori. En aquest cas, hi ha el pla, marca uns objectius i la memòria del pla és un recordatori de tot el que s'ha fet en compliment d'aquest pla. Una memòria és això, agafar acció per acció, veure què s'ha fet en cada acció i recordar què s'ha fet en cada acció; és el que he fet jo.

Els temes de sanitat sortiran a cada pla. A cada pla, jo no podré deixar de posar-hi totes les seccions sanitàries o les accions formatives, no (...) feina en el passat, no sortiran en el pla, sortiran en aquest pla, i el que és interessant és saber, any a any, quin és aquest increment.

Vostè em diu que jo no he de valorar si les preguntes són oportunes o no Jo no he valorat que siguin oportunes o no, de fet, els vaig donar resposta. El que sí que dic és que quan se'm fa una bateria de cinquanta, de setanta o de vuitanta preguntes sobre el pla i jo tenc compromesa una intervenció en el Parlament, una compareixença, és lògic que jo pretengui contestar totes aquestes preguntes en la meua compareixença, perquè si no, la meua compareixença no té cap sentit.

I poquet és aquest el tema. És que a vegades en el Parlament estam acostumats que, via preguntes, via interpel·lacions, després via compareixença, parlar del mateix sempre, i bé, era una manera d'agilitar-ho i de donar-ne una visió més global.

Quan vostè em diu que no s'ha modificat en aquest pla la situació laboral de les dones, que no han disminuït els casos de maltractaments, etc., efectivament, ni amb aquest pla ni amb cap pla d'Espanya, ni amb el pla europeu ni amb el pla espanyol, s'ha canviat la situació estrepitosament ni les dades són molt més positives, s'hi ha fet una petita passa, perquè, en definitiva, tot aquest tema tracta de canviar mentalitats, estructures socials i consciències, però el que és important és que hi fem feines, que hi canvia la situació no d'una manera aclaparadora, en un any, però que es fa una petita passa en el que és la participació de les dones.

No han disminuït els casos de maltractaments, no, però s'hi fa una feina de sensibilització, i el que és important és que el cas de maltractament, ho voldria deixar clar, no és només una cosa que pugui determinar aquest pla, ho determina aquest pla, ho determinen totes les institucions, totes les ONG, tota la societat, tots els cossos de seguretat; en definitiva, no vull ser jo la responsable única dels casos de maltractaments d'aquesta comunitat, ni aquest pla, en som un poquet tots.

Quan vostè em diu que no (...) la situació laboral, jo crec que sí, quan deim que hi ha 4.000 dones formades, 4.500, doncs, se n'ha modificat en qualque cosa la formació. La situació laboral, serà molt difícil si la modifica aquest pla, si la modifica el Pla d'ocupació, si la modifica la bonança econòmica, no sé exactament què la modifica, però el que és important aquí és que hi ha accions, les quals, en un termini molt llarg de temps, donaran resultats.

No crec que cap pla en tema social pugui tenir resultats, ho sap més que ningú la Sra. Vidal, que ha dut aquestes àrees, un pla social, o que tenguí implicacions socials, o que canviï aquestes estructures socials o mentalitats, mai no té resultats en quatre anys ni en cinc, en té en un lapsus de temps molt gros. Per tant, he de dir que aquest pla va una mica en la línia de tots, el compliment, jo crec, de les accions que hem presentat.

Quan vostè em diu que no hi ha centres de dia per a majors, per a persones dependents, jo crec que correspondria ja a un altre pla, que seria el Pla estratègic de persones, majors, que som la comunitat autònoma que té més centres de dia i, la veritat, en aquest tema la inversió és milionària.

Quant al que vostè em diu de l'Oficina de les víctimes del delictes a les illes menors, resulta que ara les valora positivament, però vostè abans ha dit, ho podem veure a l'acta, que informaven i gestionaven recursos socials i que no han fet res de nou, vostè ha dit textualment *no han hecho nada nuevo*, i, per tant, jo m'he vist en l'obligació d'explicar-li que sí que han fet qualque cosa nova, que sí que hi hem donat una assistència nova, que vàrem començar el mes de setembre, que se n'ha de fer una valoració durant aquest any, que hem vist que si necessiten més recursos, incrementarem els recursos.

I en relació amb el conveni, el conveni va juntament amb una quantificació de cinc milions per a Menorca i cinc per a Eivissa, però són dos tipus de convenis els que vàrem signar, però, en definitiva, són cinc milions, fins i tot amb un increment, dos milions i mig per a Menorca i dos milions per a Eivissa, amb un increment a tres milions, de moment, la previsió per a l'any vinent.

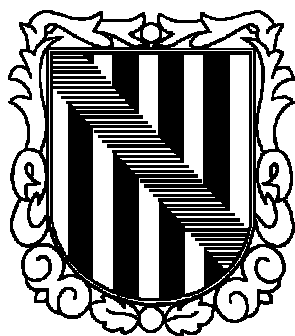
I crec que res més. Crec que més o manco li he contestat tot.

He d'agrair les intervencions de tots els grups parlamentaris, i em pos a disposició de tots ells. Quan tenguem fet l'informe (...) a tots els grups perquè en puguin fer valoracions.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Estaràs.

Arribat aquest punt, conclou la sessió. Gràcies a tots.

**DIARI DE
SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES
BALEARS**

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma